

**OSTRAVA
METROPOLITAN
MAGAZINE**

DANIEL RAISKIN

**Dirigent světového formátu,
který miluje českou hudbu**

**A worldclass conductor,
who loves Czech music**

10

4_ Daniel Raiskin - budoucí šéfdirigent Janáčkovy filharmonie Ostrava

Daniel Raiskin - a future chief conductor of Janáček Philharmonic Ostrava

46_ Nabídka pro investory je rozmanitá a vysoce atraktivní

Our offer for investors is diverse and highly attractive

10_ Koncertní sál nejen jako architektonický unikát

Ostrava's iconic new concert hall

48_ Nový život zchátralé ikony

Breathing new life into a derelict icon

16_ Nová sezóna, nové výzvy

A new season, new challenges

54_ Ostrava bude hostit mistrovství světa žen ve florbale

Ostrava is set to host the Women's World Floorball Championships

20_ Úspěch z oranžových cihel

A red-brick success story

26_ Grossmannova vila okouzluje nejen Ostravany

The Grossmann Villa – an old-new historic treasure

56_ Florbalistka Nela Sikorová

Floorball star Nela Sikorová

32_ Konference Talent City

The Talent City conference

60_ Ostrava novodobým světovým centrem parahokeje

Ostrava is the new world centre of para ice hockey

36_ Dirigentská naděje Filip Urban

Young conductor Filip Urban

64_ Petra Hradilová o Festivalu v ulicích

Petra Hradilová on Festival in the Streets

42_ Mezinárodní vzdělávání mění na Ostravsku životy

International education is changing lives in Ostrava

70_ Jak chutná OSTRAVA!!!

How tasty OSTRAVA!!!

26

56

OSTRAVA METROPOLITAN MAGAZINE 2025
Vydavatel/Publisher Statutární město Ostrava, Prokešovo nám. 8, 729 30 Ostrava, www.ostrava.cz | **Registrační číslo/Reg. No.** MKČRE 1647 | **Redakce/Editors** Milan Bátor, Petr Broulík, Zuzana Glacová, Tadeáš Goryczka, Petr Havránek, Lukáš Hejlík, Petra Javůrková, Lucie Kalivodová, Marek Skřípský, Richard Šíma, Richard Wagner, Zuzana Weiss, tel. +420 599 443 008, redakce@ostrava.cz | **Fotografie/Photographers** Archiv Českého parahokeje, Michal Dočkal, Martin Flousek, Lukáš Hejlík, Adolf Horskina, Petr Hrubeš, Lukáš Kaboň, Helena Kadlčíková, Lukáš Kaštovský, Radim Kolibík, Pavel Kotala, Martin Kusyn, Magistrát města Ostravy, Dita Pepe, Steven Holl Architects, Martin Straka, Tomáš Šlonc, Vesuvio Natura Da Esplorare, Marek Vašenda, Jan Vlček, Jiří Zerzoň | **Foto na titulní stránce/Cover photo** Dita Pepe | **Anglický text/Translation** C. Hopkinson | **Design+DTP** IanDerson Consulting | **Tisk/Print** Czech Print Center, a.s.

Daniel Raiskin

šéfdirigent s vizí
a světovými zkušenostmi
a chief conductor
with vision and global experience

Od roku 2026 bude Daniel Raiskin šéfdirigentem Janáčkovy filharmonie Ostrava, už nyní ale s ostravským orchestrem úzce spolupracuje. Miluje českou hudbu, má jasnou vizi, kam orchestr směřovat a bude to právě on, kdo jej dovede také do nového koncertního sálu.

From 2026 Daniel Raiskin will be the chief conductor of Janáček Philharmonic Ostrava, and he is already working closely with the orchestra. He loves Czech music, he has a clear vision of where he wants to take the orchestra, and he will be the first conductor to perform at Ostrava's new concert hall.

Vzpomenete si na své úplně první setkání s Janáčkovou filharmonií Ostrava?

Dlouho předtím, než jsem poprvé přijel do Ostravy dirigovat Janáčkovu filharmonii, jsem o tomto respektovaném tělese slyšel a vlastnil jsem několik nahrávek, které JFO v průběhu let pořídila. Spojení města Ostravy a orchestru se jménem a životem Leoše Janáčka ve mně vždy vzbuzovalo zvědavost, protože od chvíle, kdy jsem poprvé slyšel jeho Sinfoniettu, jsem jeho velkým obdivovatelem. Když jsem poprvé dostal pozvání k dirigování abonentního koncertu JFO v Ostravě, byl jsem plný očekávání a potvrdilo se mi, že jde o orchestr úzce propojený se svým publikem a komunitou. Ihned jsem také pocítil, jak moc je orchestr svým publikem milován.

Kde a kdy jste pak dostal nabídku stát se jeho šéfdirigentem, jak dlouhá nebo obtížná byla jednání?

V červenci 2023 mě při nacvičování programu na koncert festivalu v Českém Krumlově s Filharmonií Bohuslava Martinů a Českým filharmonickým sborem Brno navštívil ředitel JFO Jan Žemla. Vedli jsme hluboký rozhovor a on mi nabídl, abych se stal příštím šéfdirigentem orchestru. Musím říct, že jsem byl polichocen. Nastal totiž přesně ten správný čas, protože do té doby jsem s Janáčkovou filharmonií spolupracoval při mnoha příležitostech a vždy jsem si tato setkání užíval. Získal jsem nesmírný respekt k vedení a uměleckému týmu orchestru a jeho odhodlání budovat koncertní sál světové úrovně. Cítil jsem navíc neutuchající podporu města Ostravy.

Do you remember your first encounter with the Janáček Philharmonic Ostrava?

Long before I came to Ostrava to conduct the orchestra, I was already aware that it was highly respected, and I owned several recordings that the orchestra had made over the years. The connection between the orchestra (and the city) and the composer Leoš Janáček has always fascinated me, because I've been a huge admirer of Janáček ever since I first heard his Sinfonietta. The first time I was invited to conduct the orchestra at a concert in Ostrava, I was full of anticipation, and my experience confirmed that there is a very close connection between the orchestra and its community. I immediately felt that Ostrava's audiences really love the orchestra.

Where and when were you asked to become the orchestra's chief conductor? Were the negotiations lengthy and difficult?

In July 2023, the orchestra's director Jan Žemla visited me during rehearsals for a concert at a festival in Český Krumlov with the Bohuslav Martinů Philharmonic and the Czech Philharmonic Choir of Brno. We talked at length and in depth, and he offered me the position of the next chief conductor. I have to say I was flattered. It came at exactly the right time, because I had already worked with the Janáček Philharmonic on many occasions and I'd always enjoyed the experience. I had immense respect for the orchestra's management and artistic team and their determination to create a world-class concert hall. I also felt confident that the orchestra enjoyed the city's unwavering support.

V následujících dvou letech budete působit jako hlavní hostující dirigent a jmenovaný šéfdirigent JFO, jak bude do té doby pokračovat vaše spolupráce s orchestrem?

Rok 2026, který je uveden ve smlouvě, vnímám pouze jako formalitu. S Janáčkovou filharmonií budu velmi úzce spolupracovat již v následujících dvou sezonách. V době, kdy jsem tuto nabídku angažmá přijal, byl můj kalendář na roky 2024 a 2025 v podstatě naplněn, ale díky dobrému plánování a ochotě spolupracovat jsem již nyní plně zapojen do celého spektra přípravy repertoáru pro současný dočasný prostor kina Vesmír, a také do plánování dramaturgie, která bude optimální pro přechod do nového koncertního sálu. Na tom, čeho chceme společně dosáhnout v letech 2026, 2027 a později, se pracuje již nyní a tempo se bude v následujících měsících jen zvyšovat.

Janáčková filharmonie má už nyní poměrně solidní umělecké renomé také v zahraničí. Jak jej chcete společně s orchestrem dále rozvíjet?

JFO se v zahraničí skutečně těší úctyhodné pověsti a mohu to jednoduše posoudit z velkého množství srdečných gratulací, které jsem obdržel od kolegů z celého světa k mému angažmá ve funkci nového šéfdirigenta. Je však důležité si uvědomit, že čelíme naprosto tvrdé konkurenci a jediný způsob, jak můžeme vyniknout, je podle mého skromného názoru prostřednictvím dokonalosti a jasné identity. Proto budu společně s vedením orchestru pracovat na zachování a rozvíjení interpretačních kvalit JFO a zároveň identifikovat jeho jedinečné silné stránky, abychom je mohli vyzdvihnout při vytváření nezaměnitelného profilu orchestru.

During the next two years, before you take on the role of chief conductor, you'll be the orchestra's main guest conductor. What have you planned for these two interim years?

Contractually I become chief conductor in 2026, but I see that as a mere formality, and I'll be working very closely with the orchestra during the upcoming two seasons. When I accepted the offer, my calendar for 2024 and 2025 was essentially full, but thanks to good planning and my determination to work with the orchestra, I'm already fully involved in rehearsing a whole range of repertoire for concerts at the orchestra's temporary home in the Vesmír cinema, as well as dramaturgical planning for the move to the new concert hall. We're already working towards what we want to achieve in 2026, 2027 and later, and that work will become increasingly intensive in the upcoming months.

The Janáček Philharmonic already has a strong reputation at home and abroad. How do you plan to develop the orchestra further?

The orchestra is very well respected on the international stage – which is evident from the many colleagues all over the world who have congratulated me on my appointment as chief conductor. However, it's important to realize that we face very high-quality competition, and in my humble opinion, the only way we can truly excel is to perform to an excellent standard and to have a clear identity. That's why I – in conjunction with the orchestra's management – will be working to strengthen our interpretative qualities and to identify our unique strengths, which we will highlight to create the Janáček Philharmonic's distinctive signature sound.

Mou prioritou v nadcházejících letech bude vybrat repertoár, který zdůrazní jedinečnou identitu orchestru, a spojit jej se sólisty a hostujícími dirigenty, kteří z hudebníků JFO vytěží to nejlepší.

Čím se podle Vás JFO od ostatních evropských orchestrů odlišuje nejvíce?

Janáčkova filharmonie Ostrava si zachovává svůj osobitý zvuk a charakter. Každý orchestr má svůj jedinečný „hlas“. V dnešní době digitální globalizace je však jen málo souborů, které byste dokázali rozpoznat pouhým poslechem, což vede k tomu, že orchestry po celém světě dnes zní velmi podobně. Na Janáčkově filharmonii je však něco velmi opravdového a neokázalého a věřím, že se to promítá do skutečně jedinečné zvukové barvy, kterou je JFO schopna si zachovat. Možná hraje roli to, že hraje hodně české hudby.

Máte vy osobně rád českou hudbu a její skladatele?

Je prakticky nemožné nemít blízký vztah k české hudbě a jejím skladatelům! Jako komorní hráč a sólista (mým nástrojem je viola) jsem hrál spoustu děl Bedřicha Smetany, Antonína Dvořáka, Leoše Janáčka a Bohuslava Martinů. Samozřejmě, že můj repertoár jako dirigenta orchestru zahrnuje velké množství děl těchto hudebních velikánů a vedle nich mnoho dalších, jako jsou Zdeněk Fibich, Josef Suk, Vítězslav Novák, Vítězslava Kaprálová nebo třeba Gideon Klein. Zajímá mě však také soudobá tvorba žijících hudebních skladatelů. Bude mi potěšením podělit se o tato díla s publikem JFO a objevit nová jména na české hudební scéně.

Které sólisty byste rád do Ostravy v rámci spolupráce s JFO pozval?

Spolupráce se světovými sólisty má pro každý orchestr nesmírnou hodnotu. Každé takové spojení je totiž velmi motivující a zároveň je to velká zodpovědnost. JFO není v této disciplíně žádným nováčkem a ostravské publikum má již nyní šanci vidět po boku JFO ty nejlepší. Osobně bych sem rád pozval Alexeje Volodina, skvělého klavírního virtuosa a mého blízkého přítele, Daniela Müllera-Schotta, vynikajícího violoncellistu, Benjamin Schmid a Simone Lamsma, oba naprosto fenomenální houslisty, ale chci pokračovat také ve spolupráci s naprosto geniálním ostravským klavíristou Lukášem Vondráčkem, se kterým jsem navázal blízké přátelství, a s nímž vystupuji po celém světě.

Co se Vám na Ostravě líbí? Když sem přijedete, máte čas si město užít a máte zde už nějaká oblíbená místa?

Samozřejmě, že když jsem v Ostravě, většinu času mi obvykle zabere příprava na koncert. Miluji však dlouhé procházky a těším se na to, že budu objevovat parky a turistické stezky ve městě. Také je pro mě důležité skvělé jídlo a v oblasti gastronomie skutečně není v Ostravě o dobrá místa nouze. A protože jsem vášnivý fanoušek ledního hokeje, rád bych někdy navštívil zápas v Ostravar Aréně – koneckonců Češi jsou korunovanými mistry světa v ledním hokeji! Gratuluji!

Author /
Petra Javůrková
vedoucí marketingu a obchodu Janáčkovy filharmonie Ostrava

My priority in the upcoming years will be to select repertoire that will emphasize the orchestra's unique identity and to pair it with soloists and guest conductors that will bring out the best in our musicians.

In your opinion, what sets the Janáček Philharmonic apart from other European orchestras?

The orchestra still has its own unique sound and character. Every orchestra has its own “voice”, but in today's world of digital globalization there are not many ensembles that you can recognize purely by listening to them, which means that orchestras all over the world sound very similar. However, there is something very genuine and unpretentious about the Janáček Philharmonic, and I think that's reflected in the truly unique sound that it has managed to retain. Perhaps it's partly because the orchestra plays a lot of Czech music.

Are you personally fond of Czech music and Czech composers?

It's almost impossible not to be fond of Czech music and composers! As a chamber musician and soloist (my instrument is the viola) I've played many works by Bedřich Smetana, Antonín Dvořák, Leoš Janáček and Bohuslav Martinů. Of course, my repertoire as a conductor includes many works by these great composers, as well as others such as Zdeněk Fibich, Josef Suk, Vítězslav Novák, Vítězslava Kaprálová or Gideon Klein. But I'm also interested in the works of contemporary composers. It will be a pleasure for me to share these works with Ostrava audiences and to discover new names on the Czech music scene.

Which soloists would you like to invite to perform with the orchestra?

It's hugely valuable for any orchestra to work with world-class soloists, because it's a powerful source of motivation as well as bringing great responsibility. The Janáček Philharmonic has plenty of experience with guest soloists, and Ostrava audiences have already enjoyed performances by globally renowned names. I'd like to invite Alexei Volodin, a wonderful piano virtuoso and a personal friend of mine, as well as the outstanding cellist Daniel Müller-Schott and two phenomenal violinists, Benjamin Schmid and Simone Lamsma. I also want to continue our cooperation with the wonderful Ostrava pianist Lukáš Vondráček, who has become a good friend and has performed with me all over the world.

What do you like about Ostrava? When you come here, do you have time to enjoy the city, and do you have any favourite places?

Of course, when I'm in Ostrava, most of my time tends to be taken up with rehearsing for concerts. But I love long walks, and I'm looking forward to discovering parks and hiking paths here in the city. I also love good food, and Ostrava has plenty of excellent restaurants. And because I'm a passionate ice hockey fan, I'd like to see a game at the Ostravar Arena – after all, the Czechs are the world champions! Congratulations!

Author /
Petra Javůrková
Head of Marketing and Commercial Operations, Janáček Philharmonic Orchestra

Koncertní sál nejen jako architektonický unikát

Ostrava's iconic new concert hall

Úvahy o výstavbě reprezentativního koncertního sálu v Ostravě se objevily už ve druhé polovině 19. století. Na jejich vlastní realizaci však muselo město s bílým koněm ve znaku čekat ještě velmi dlouhou dobu. O to ambiciózněji pak vypadal konkrétní plán tohoto záměru, který vítězně vzešel z architektonické soutěže v červenci 2019. Právě jeho závěry jsou nyní uskutečňovány.

The idea of building a proper concert hall for Ostrava dates back to the second half of the 19th century, but the city has had to wait for many decades before this idea has finally become a reality. The city's new concert hall – which will be home to the Janáček Philharmonic Ostrava – is a bold and ambitious design that won an architectural competition in July 2019, and construction work is now underway.

Návrh světově proslulého architekta Stevena Holla totiž vnímá koncertní sál Janáčkovy filharmonie Ostrava (JFO) nejen jako špičkové zařízení svého druhu, nýbrž také coby architektonický klenot, jednu z městských dominant a zároveň místo společenského života i komunitního setkávání.

Prestížní americký magazín Architizer zařadil projekt ostravského koncertního sálu mezi 10 nejočekávanějších staveb na světě.

Projekt, který společně realizují architektonické newyorské studio Steven Holl Architects a pražský ateliér Architecture Arts, propojuje rekonstrukci památkově chráněného Domu kultury města Ostravy s novou stavbou koncertního sálu ve tvaru pouzdra na housle. Samozřejmostí je dokonalá akustika, o níž se postarala v oboru věhlasná japonská společnost Nagata Acoustics, spojená se jménem uznávaného odborníka Yasuho Toyoty. Za účelem provádění akustických zkoušek byl dokonce vytvořen zcela jedinečný přesný interiérový model zamýšleného koncertního sálu v poměru 1:10.

Koncertní sál poskytne hudebníkům více než důstojné podmínky, plně odpovídající nejvyšším nárokům a měřítkům současné doby. A to nejen po stránce hudební, ale rovněž produkční, kulturní a vzdělávací. Celý objekt zahrne velký sál pro 1300 návštěvníků, spojený s komplexním zázemím pro orchestr JFO. Chybět nebude ani divadelní sál s kapacitou 490 míst nebo komorní sál, který pojme 515 příchozích. Vzdělávacím či školícím aktivitám přijde vhod na míru ušité edukační centrum s veškerým potřebným vybavením, kam se vejde 200 lidí, stejně jako přednáškový sál pro 120 návštěvníků. Součástí sálu bude taktéž nahrávací studio nejvyšší úrovně. Autoři návrhu pochopitelně pamatovali také na prostory k volnočasovým aktivitám, relaxaci a odpočinku. Těšit se můžeme kupříkladu na komfortní salóňky, útulnou kavárnu i stylovou restauraci. Kino Art se promění v komerčně využitelný konferenční sál s kapacitou až 200 míst, propojený s galerií.

Návrh výstavby vznikl s mimořádným přihlédnutím k šetrnosti vůči životnímu prostředí. Dá se říci, že po dokončení bude koncertní sál patřit k neekologičtějším stavbám v České republice. Plně využije možností, jež nabízí solární energetika, jakož i „benefitů“ přirozeného světla, prosklených stěn a světlíků. Díky jejich účelné kombinaci objekt dosáhne značné nezávislosti na neobnovitelných zdrojích. Ekologické bude také vytápění a chlazení, v okolí sálu přibude řada vodních prvků, částečně využívajících dešťovou vodu.

The design, by the world-renowned American architect Steven Holl, will ensure that the concert hall not only provides state-of-the-art modern facilities for the orchestra, but will also be an iconic symbol of the city and will serve as a venue for a wide range of cultural and community activities.

The prestigious American magazine Architizer ranked the concert hall among the 10 most eagerly awaited architectural projects in the world.

The design was a joint effort by New York-based Steven Holl Architects and the Prague studio Architecture Arts. It combines a full renovation of the existing City of Ostrava Cultural Centre (a listed cultural monument) with a brand-new extension housing the main auditorium, its shape resembling a violin case. The hall will boast world-class acoustics, which have been designed by the acclaimed Japanese company Nagata Acoustics headed by Yasuho Toyota. To guarantee the highest quality, a 1:10 scale model of the auditorium was created to test the hall's acoustic parameters.

The technical equipment at the hall will meet the most demanding modern requirements – not only for musical performances and studio recordings, but also for cultural and educational activities. The main auditorium will have 1300 seats, plus complete backstage facilities for the orchestra. There will also be a theatre auditorium (capacity 490) and a chamber hall (capacity 515). An education centre with a capacity of 200 people will provide a full range of equipment. The concert hall will additionally incorporate a state-of-the-art recording studio, and naturally there will be spaces for leisure activities and relaxation, including comfortable function rooms and salons, a pleasant café, and a stylish restaurant.

The hall has been designed with a strong emphasis on minimizing environmental impacts. In fact, it will be among the eco-friendliest buildings in the Czech Republic, making full use of solar power technologies as well as the benefits of natural light, with glazed walls and large skylights mounted in the roof. By efficiently combining these sophisticated technologies, the concert hall will achieve a high level of independence from non-renewable resources. It will also have eco-friendly heating and cooling systems, as well as a number of water features in the vicinity that will be fed by a rainwater collection and management system.

Vlastní práce na stavbě nového koncertního sálu oficiálně začaly dne 19. 7. 2024, poklepáním jeho základního kamene. Slavnostní akt se konal nejen za účasti ostravského primátora Jana Dohnala a moravskoslezského hejtmána Josefa Bělci, přítomen byl rovněž samotný autor návrhu Steven Holl, ba dokonce i prezident České republiky Petr Pavel. Hotový koncertní sál by se měl v plném lesku představit v závěru roku 2027.

Koncertní hala se kromě jiného stane určujícím prvkem proměny tváře městského centra. Ta se dotkne taktéž přilehlého sadu Dr. Milady Horákové a městské třídy 28 října. V oblasti vyroste také moderní parkovací dům se 600 místy ke stání nebo budova vědecké knihovny, tzv. Černé kostky.

Vznik takto zásadního a náročného projektu si vyžádá celkové náklady ve výši zhruba 3,8 miliard korun. Úvěr Evropské investiční banky z Úvěrového nástroje pro veřejný sektor pokryje 2 miliardy korun. Jde o prostředky z mechanismu spravedlivé transformace na podporu bývalých uhelných regionů. Na úvěr je pak navázán grant Evropské komise ve výši půl miliardy korun. Na financování projektu se formou dotace dále podílí Moravskoslezský kraj (300 milionů korun) a také stát prostřednictvím Ministerstva kultury ČR (600 milionů korun). Město Ostrava pak ve svém účelovém fondu na financování koncertního sálu dosud shromáždilo přes 570 milionů korun. Ostravský magistrát navíc neustává v přípravě dalších žádostí o prostředky z nejrůznějších dotačních titulů.

Architekt Steven Holl, který v předcházejících letech Ostravu několikrát navštívil, se opakovaně vyjádřil, že jedním z inspiračních zdrojů při vzniku návrhu sálu mu byla tvorba hudebního skladatele Leoše Janáčka, umělce bytostně spjatého s naším regionem. Přejme si tedy, aby se do osudu koncertního sálu po jejím otevření promítl základní rys Janáčkovy umělecké osobnosti – světový věhlas, dosažený skrze svěbytné spojení s místními kulturními kořeny. Koncertní sál má všechny předpoklady být oceňován jak místními, tak přespolními. Zkrátka být pomyslným korpusem, zakořeněným pevně v zemi, avšak vzhlížejícím k nekonečným dálkám.

Autor /
Marek Skřipický
redaktor Magistrátu města Ostravy, spisovatel

Construction work officially began on 19 July 2024 with the ceremonial tapping of the foundation stone, attended by the Mayor of Ostrava Jan Dohnal, the Governor of the Moravian-Silesian Region Josef Bělca, the architect Steven Holl, and even the Czech President Petr Pavel. The concert hall is scheduled to open to the public during 2027.

When complete, the new hall will form part of a wider redevelopment of the entire area, which will include the revitalization of the adjacent park (Sad Dr. Milady Horákové) and the boulevard-type main road (28 října Street). There will also be a modern parking garage with 600 spaces, as well as the “Black Cube”, the new home of the Moravian-Silesian Research Library.

The hugely demanding concert hall project will cost around 4 billion CZK in total. Of this sum, a loan from the European Investment Bank (EIB) will cover 2 billion CZK via the Public Sector Loan Facility – a pillar of the EU's Just Transition Mechanism, which is targeted at the regeneration of former coal-mining regions. These funds are distributed via subsidy programmes of the Czech Ministry of Culture and the Moravian-Silesian Region. A further 0.5 billion CZK will come in the form of a European Commission grant, and the City of Ostrava will also finance the project from its specially created Concert Hall Endowment Fund (currently containing over 570 million CZK). The City continues to seek out all possible sources of subsidy funding for the project.

The architect Steven Holl, who has visited Ostrava several times in recent years, has explained that he drew inspiration for his design from the work of the composer Leoš Janáček, a native of our region. Let's hope that when the hall is opened, it will be a worthy counterpart to Janáček's achievements as a composer – winning worldwide acclaim yet always remaining deeply rooted in the region's distinctive cultural heritage and identity. The concert hall will certainly deserve to be appreciated by lovers of music and architecture both locally and internationally – firmly anchored in the unique character of its region, yet also looking outwards into the infinite distance.

Autor /
Marek Skřipický
editor at Ostrava City Authority, writer

Nová sezóna, nové výzvy

JANÁČKOVA FILHARMONIE OSTRAVA, ŠPIČKOVÝ ORCHESTR,
KTERÝ ANI V DOČASNÉM PŮSOBIŠTI NEPŘIJÍMÁ KOMPROMISY

A new season, new challenges

THE JANÁČEK PHILHARMONIC, A TOP-CLASS ORCHESTRA
THAT REFUSES TO COMPROMISE EVEN AT ITS TEMPORARY HOME

|| | | | | janáčkova
| | | | | filharmonie
| | | | | ostrava

Janáčkova filharmonie Ostrava (JFO) vstoupila na podzim do své 71. koncertní sezóny. Třetím rokem funguje v dočasném působišti ve Vesmíru, ale na umělecké úrovni orchestru ani dramaturgii nejdu, díky tvrdé a zodpovědné práci, provizorní podmínky znát. S budoucím šéfdirigentem Danielem Raiskinem již nyní úzce spolupracuje v rámci uměleckých aktivit v tuzemsku i v zahraničí, rozšiřuje spolupráce se špičkovými světovými sólisty a pomalu, ale jistě se připravuje na přechod do nového působiště ve vznikajícím kulturním komplexu, který, dle projektu Stevana Holla, rozšíří původní Dům kultury města Ostravy o přístavbu koncertního sálu.

Program plný zvučných jmen a koncertní řady pro všechny věkové kategorie. Jednasedmdesátá koncertní sezóna zkrátka nemá slabá místa, myslí na návštěvníky od předškolního věku až po seniory, a to i s ohledem na jejich hudební znalost. „*Věřím, a do této chvíle se mi to rozhodně potvrdilo, že jsme program 71. sezóny sestavili tak, že si v něm každý něco najde. V nabídce máme koncerty pro nejmenší posluchače, odrostlejší školáky, dospívající i dospělé. A to nás naplňuje radostí,*“ říká ředitel JFO Jan Žemla s tím, že pro letošní koncertní sezónu zařadila ostravská filharmonie do své nabídky vůbec poprvé koncertní cyklus „Malé d“ pro nejmenší posluchače v předškolním věku. První z těchto koncertů proběhly v listopadu a byly beznadějně vyprodané. Koncertní cyklus pro nejmenší posluchače vznikl z původních workshopů pro mateřské školy a autorkou scénářů je Lenka Jaborská, jež s Janáčkovou filharmonií dosud spolupracovala například na koncertních cyklech pro děti a rodiče s označením D – Dětem, i na komentovaných koncertních cyklech C – Co máme rádi, kde posluchače mluveným slovem celým koncertem provádí herečka Markéta Matulová.

This autumn, Janáček Philharmonic Ostrava launched its 71st concert season. For the past three years the orchestra has been operating in temporary premises at the Vesmír cinema, but thanks to its musicians' hard work and dedication, the standard of its performances and dramaturgy have certainly not been compromised. The orchestra is already working closely with future chief conductor Daniel Raiskin on a range of activities in the Czech Republic and abroad, as well as expanding its collaboration with world-class soloists and preparing for the move to its new home – the exciting new concert hall and cultural complex designed by the American architect Steven Holl.

Packed full of wonderful concerts for all age groups, the 71st concert season offers something for everybody – from preschool children to seniors, from knowledgeable music-lovers to complete novices. The orchestra's director Jan Žemla summed up the season: “*I'm confident that everyone will find something that suits them in our new season's concert programme. It will include concerts for the youngest listeners, older schoolchildren, teenagers and adults – and that's something that delights us.*” Žemla also mentioned that the orchestra is launching its first-ever concert cycle aimed at preschool children. The first of these concerts were held in November, and they were completely sold out. This cycle has evolved out of a series of workshops that Lenka Jaborská created for preschool groups; Jaborská has also collaborated with the orchestra on concert cycles for children and parents, as well as on cycles of commented concerts entitled “What We Love”, with the spoken-word commentary provided by the actor Markéta Matulová.

Tradičně se velké oblibě těší také koncertní cyklus G, který v Multifunkční aule Gong v Dolních Vítkovicích více než deset let propojuje klasickou hudbu s populárními směry. V této sezóně zde navíc po boku Janáčkovy filharmonie Ostrava oslavila dvacet let na hudební scéně Aneta Langerová, již ve stejném projektu ostravský orchestr doprovodil také v Brně a v Praze. „Kromě tohoto výročního koncertu, který rozezněl Gong v říjnu, představíme v této sezóně, v rámci Cyklu G, také projekt Pocta Petru Hapkovi, jenž nás čeká v prosinci a dále pak To nejlepší ze světových muzikálů v čele s Danem Bártoou nebo nově vznikající projekt Plus/Minus Ro©k, věnovaný stěžejním rockovým skladbám z počátku 90. let,“ zve na populární crossoverové koncerty, oblíbené u široké návštěvnické základny příznivců JFO, vedoucí marketingu a obchodu Petra Javůrková.

Tuzemská sezóna pak v rámci koncertních cyklů nabízí také celou řadu špičkových sólistů či dirigentů. Ty se do Ostravy daří Janáčkově filharmonii zvát především díky skvělému zahraničnímu renomé. „Vedle Federica Colliho bych rád zmínil například violoncellistku Camille Thomas, houslistku Leilu Josefowicz, skvělého trumpetistu Pacho Florese nebo pianisty Denise Kozhukhina či vycházející hvězdu Alima Beisembayeva,“ jmenuje některé sólisty Jan Žemla. Italský pianista Federico Colli přijal v této sezóně roli rezidenčního sólisty JFO, díky tomu jej budou moci návštěvníci koncertů slyšet hned několikrát. „Po boku našeho orchestru se Federico Colli objevuje již od 62. koncertní sezóny a spolupráce s ním je vskutku vynikající, vůbec poprvé se s námi představil už v roce 2016 na hudebním festivalu v Žilině,“ upřesňuje Jan Žemla.

One of the most popular types of concert cycles offered by the Janáček Philharmonic has been held at the Gong arena in Lower Vítkovice for over a decade; these crossover concerts integrate classical and popular music to reach a broad audience. In the 2024-5 season, the singer and composer Aneta Langerová appeared with the orchestra to celebrate twenty years since she launched her career, performing at concerts in Ostrava, Brno and Prague. Marketing and Sales Executive Petra Javůrková gave more details of the orchestra's crossover concerts: “In addition to the concert featuring Aneta Langerová, which we performed at the Gong in October, during the current season we will also be launching a project called 'In Honour of Petr Hapka' (in December) as well as the projects 'The Best of the World's Musicals' with Dan Bárta and Plus/Minus Ro©k, dedicated to key rock songs of the early 90s.”

The current season will also feature concert cycles showcasing a range of top-class soloists and conductors, who are keen to work with the Janáček Philharmonic mainly due to its excellent international reputation. Director Jan Žemla listed some names to look forward to: “Besides our resident soloist the Italian pianist Federico Colli, I can also mention the cellist Camille Thomas, the violinist Leila Josefowicz, the wonderful trumpeter Pacho Flores, the pianist Denis Kozhukhin and the rising star of the piano world Alim Baisembayev.” Federico Colli took up the role of resident soloist this year, so audiences will have several opportunities to enjoy his performances. Jan Žemla explained: “Federico has been playing with us since our 62nd concert season, and it's an absolute pleasure to work with him. His first ever concert with us was in 2016 at the Žilina Music Festival in Slovakia.”

Kromě špičkových světových sólistů se však také v této sezóně před orchestr Janáčkovy filharmonie Ostrava postaví jedni z nejlepších dirigentů současnosti. „Chystám se navštívit všechny koncerty, ale obzvláště se těším na ty pod vedením Andreye Boreyky, Daniela Raiskina, Domingo Hindoyana či talentované mladé polské dirigentky Anny Sulkowske-Migoń,“ vyjmenovává Jan Žemla. Zejména Daniel Raiskin pak představuje v rámci spolupráce s ostravskou filharmonií, nejen pro tuto sezónu, klíčového umělce. Dosud totiž působí na pozici budoucího šéfdirigenta, ale na Novoročních koncertech, které připadnou na 15. – 17. ledna příštího roku, se před návštěvníky ukloní navíc jako hlavní hostující dirigent JFO. „Daniel Raiskin je dirigent světového formátu. Náš orchestr vedl také u příležitosti slavnostního ceremoniálu poklepání základního kamene nového koncertního sálu tento rok v červenci. Již nyní s námi aktivně spolupracuje na dramaturgii a dalším uměleckém směřování orchestru. Jeho zkušenosti a celkový přístup jsou pro nás klíčové a já se nesmírně těším na to, jakým způsobem bude s orchestrem nadále umělecky pracovat,“ říká Žemla.

Mimořádnou spolupráci zažila Janáčkovy filharmonie na podzim také se světově uznávaným dirigentem Lawrence Fosterem, který vedl ostravský orchestr při letošním zahajovacím koncertu, a dále pak při vystoupení v rámci Svatováclavského hudebního festivalu. „Lawrence Foster si vybral JFO jako jeden z orchestrů ve své vůbec poslední sezóně, kterou chce završit svou dlouhou a bohatou kariérou, je to pro nás velká čest,“ doplňuje Žemla. Svůj debut pak v rámci spolupráce s Janáčkovou filharmonií Ostrava zažije v této sezóně mladá polská dirigentka Anna Sulkowska-Migoń. JFO tak také v 71. koncertní sezóně potvrzuje nastavený trend spolupráce s ženami – dirigentkami a zároveň mladými nadějnými umělci.

Ostravská filharmonie zahrála na prahu 71. koncertní sezóny při slavnostním ceremoniálu poklepání základního kamene stavby svého budoucího působiště. Rekonstrukce Domu kultury města Ostravy a přístavba koncertního sálu oficiálně odstartovala v červenci tohoto roku a Janáčkovy filharmonie Ostrava tak sezónu s podtitulem „naděje“ odehraje s vědomím toho, že se za tři roky vrátí z Vesmíru domů.

Autor /
Zuzana Weiss
marketingová specialista Janáčkovy filharmonie Ostrava

Besides these world-renowned soloists, the orchestra will also be working with some of the finest contemporary conductors. Jan Žemla gave more details: “I will be attending all our concerts, but I'm particularly looking forward to hearing us play under Andrey Boreyko, Daniel Raiskin, Domingo Hindoyan and the talented young Polish conductor Anna Sulkowska-Migoń.” Daniel Raiskin is a key collaborator for the Janáček Philharmonic, not only in the current season. He has been appointed as the orchestra's chief conductor, but he will also be appearing as its main guest conductor at the new year concerts on 15–17 January 2025. Žemla explained the value of this collaboration: “Daniel Raiskin is a world-class conductor. He also conducted us this July when we played at the ceremonial tapping of the foundation stone for the new concert hall, and he is actively contributing to our dramaturgy and helping to guide the orchestra along its future artistic path. His experience and his overall approach are hugely important for us, and I'm greatly looking forward to seeing him coordinate the orchestra's artistic progress going forward.”

Another major collaboration during the autumn of 2024 was with the world-renowned conductor Lawrence Foster, under whose baton the orchestra performed its opening concert of the season as well as an appearance at the St. Wenceslas Music Festival. Jan Žemla gave more details: “Lawrence Foster chose to perform with us in the final concert season of his long and memorable career – and that's a great honour for us.” The young Polish conductor Anna Sulkowska-Migoń will also be making her first appearance with the Janáček Philharmonic during the 2024-5 season; the orchestra confirms the established trend of cooperation with women conductors and promising young musicians.

At the curtain-raiser for its 71st concert season, the Janáček Philharmonic played at the ceremonial tapping of the foundation stone for its future home. Work on the modernization of the House of Culture of the City of Ostrava and the construction of a brand-new concert hall was officially launched this July, and the orchestra can look forward with great anticipation to moving into its spectacular new home in three years' time.

Autor /
Zuzana Weiss
Marketing Specialist, Janáček Philharmonic Orchestra

Úspěch z oranžových cihel

Od porážkových hal do finále
prestižní architektonické soutěže

A red-brick success story

Ostrava's slaughterhouse wins a place
among the European architectural elite

V celé zemi existuje několik „vybraných“ staveb, které zapsaly Českou republiku do dějin architektury, a to od středověku až po současnost. Pražský hrad je největším hradním komplexem na světě, brněnská vila Tugendhat představuje první tuzemskou památku moderní architektury na seznamu UNESCO a rekonstrukce ostravských jatek už navždy zůstane českou premiérou v samotném finále mezinárodní soutěže Cena Evropské unie za současnou architekturu - cena Mies van der Rohe.

The Czech Republic has several iconic buildings that form an integral part of the world's architectural history, dating from medieval times to the present day. Prague Castle is the largest castle complex in the world; the Tugendhat Villa in Brno is the first UNESCO-listed Czech example of modern architecture; and the conversion of Ostrava's historic slaughterhouse into a contemporary art gallery is the first Czech building ever to have reached the final stage of the EU's prestigious Mies van der Rohe Award for architecture.

Objekt městských jatek před svou rekonstrukcí zahrnoval pět vzájemně navazujících částí z různých období. Konkrétně chladírny z konce 19. a začátku 20. století, prostor vepřových porážek zhruba stejné datace, prvorepublikovou provozní budovu z roku 1926 a nakonec zastřešené atrium z padesátých let dvacátého století. V době, kdy se začalo uvažovat o rekonstrukci objektu do podoby galerie současného umění PLATO, už jatka svému účelu nesloužila. Unikátní komplex se proměnil v chátrající ruinu, které jeden čas dokonce hrozila demolice.

Město Ostrava se nicméně rozhodlo daný stav zvrátit a energicky spustilo náročný projekt. První písmeno zcela nového příběhu starých jatek bylo napsáno v roce 2017, kdy Ostrava vypsal architektuonickou soutěž. Vyvolala slušný ohlas a přihlásilo se do ní devět uchazečů z České republiky i zahraničí. Nechyběla architektuonická studia vyhlášených značek, spojená s architekty zvučných jmen. Představa konečné podoby zrekonstruovaného komplexu se nerodila snadno, u nabízených finálních návrhů se objevovaly nedostatky a komplikace. Volba nakonec padla na polské studio KWK Promes architekta Roberta Konieczného, označovaného za průkopníka stavebního stylu „moving architecture“. V dubnu 2020 tak mohly začít vlastní stavební práce, jejich zhotovitelem byla společnost Zlínstav. Samotná rekonstrukce prověřila všechny zúčastněné, pro které znamenala skutečnou zkoušku jejich mistrovství. Stavba musela zachovat historický ráz budovy, vyhovět parametrům, památkářů a zároveň dějinný odkaz objektu skloubit s moderním, inovativním a účelným řešením.

Before the conversion began, the slaughterhouse complex consisted of several interconnected buildings dating from various periods: two cold stores and a pig abattoir (all from around the turn of the 20th century), a technical building (1926), and a covered atrium (from the 1950s). When the idea of transforming the site into a new home for the PLATO art gallery was first proposed, the former slaughterhouse was no longer in use, and its condition had deteriorated to such an extent that at one point there were actually plans to demolish the entire complex.

However, the city decided to rescue this historic gem of industrial architecture from such a fate, throwing its energy into the bold and visionary gallery project. The first step was taken in 2017, when the city announced an architectural competition. The international architectural community responded with enthusiasm, and nine proposed designs were submitted – including entries by globally renowned architects and their studios. The selection process was a lengthy and challenging one, as the designs proved to have various flaws. Eventually the competition panel chose the design by the Polish studio KWK Promes, headed by Robert Konieczny, who has pioneered the concept of “moving architecture”. Construction work was finally launched in April 2020 by the contractor Zlínstav. The construction process was a real test for everybody involved, enabling them to demonstrate their professional talents. It was essential to respect and retain the historic character of the building, while also implementing innovative, forward-looking solutions and ensuring full functionality.

V jejím rámci došlo taktéž na využití starých artefaktů, nalezených přímo v místě stavby. Původním dlažebním kostkám nebo třeba starým cihlám, vypáleným našimi předky, se tak dostalo opětovného zasazení do projektu.

Změnilo se ale rovněž bezprostřední okolí jatek, konvertovaných v galerijní prostory. Jeho úpravě dominovala stejná základní myšlenka jako rekonstrukci samotného objektu. Ponechat určující historické prvky a doplnit je o prvky současné. Díky tomu předprostor jatek budí dojem tvořivého „přirozeného chaosu“, zjemněného pomocí vysazené zeleně. Ta pak navazuje na probíhající chodníky takovým způsobem, že chodcům připadá, jako by s nimi organicky prorůstala.

Slavnostní otevření bývalých jatek coby nového domova galerie současného umění PLATO připadlo na polovinu května 2022. Setkalo se s velkým zájmem a odezvou (nejen ostravské) veřejnosti. Těch několik týdnů, než sem galerie PLATO nastěhovala své expozice, se neslo ve znamení zvláštních komentovaných prohlídek pro odborníky i laiky, včetně prohlídek určených pro děti. Konaly se zde přednášky, workshopy, promítání a podobně zaměřené akce. Konec konců, těm se galerie nevyhýbá ani dnes. Tímto bychom mohli několik staletí trvající „ságu“ jatek zakončit, přišly však i další šťastné konce. Takové, které zakreslily jatka, a s nimi Ostravu jako město, do architektonických map Evropy.

Some of the original materials found at the site were repurposed, as old bricks or paving stones were re-integrated into the newly converted complex.

The area surrounding the slaughterhouse also underwent a complete transformation, which was guided by the same principles as the conversion of the buildings: key historical elements were retained and integrated with modern contemporary features. Thanks to this fresh approach, the area around the gallery has been conceived as a place of “natural chaos”. This includes the greenery, which is interwoven with the footpaths to create the impression of a natural, organic and harmonious whole.

The new home of the PLATO gallery was opened in May 2022, attracting intense public interest in Ostrava and far beyond. During the few weeks before the gallery's exhibits were installed, experts and the general public were able to take guided tours of the converted slaughterhouse, with some tours targeted specifically at children. The new gallery hosted a range of lectures, workshops, film screenings and similar events – and it has now become a popular venue for such activities. The re-opening of the gallery in its new home could have marked the happy ending to the long-running saga of the slaughterhouse complex. However, an even happier development was still to come – and one which would put Ostrava firmly on Europe's architectural map.

Na sklonku října 2023 obdržela přestavba jatek Národní cenu za architekturu. Zabodovala tak v největší české architektonické soutěži s mezinárodní porotou, kterou pravidelně vyhlašuje Obec architektů. A brzy přišel ještě velkolepější úspěch...

V průběhu podzimu 2023 nominovala Česká komora architektů přestavbu jatek na Cenu Evropské unie za současnou architekturu - cenu Miese van der Rohe. Jde o vysoce prestižní ocenění, udělované jednou za dva roky, kdy o jeho držiteli rozhoduje Evropská komise, spolu se španělskou Nadací Miese van der Rohe. Hodnotitelé se zabírají stavbami celého starého kontinentu, nikoliv jen zemí EU. Po celou dobu existence soutěže, od roku 1988, neprošel do užšího výběru žádný projekt z České republiky nebo dřívějšího Československa.

Zlom nastává v lednu 2024, kdy jatka v ostré konkurenci dalších 362 nominovaných staveb postoupila do užšího výběru. Odborná i laická veřejnost pak fascinovaně sledovala jejich uvedení mezi evropskou špičku, když se krátce nato probíjela mezi pěť nejlepšími až do finále.

Vyhlášení vítězů v barcelonském Miesově pavilonu připadlo na květen téhož roku. Stal se jím Studijní pavilon v areálu Technické univerzity v Braunschweigu. Ti, kdo vnukli jatkám nový život, ale smutnit nemusí. Stáli totiž u zrodu historického úspěchu. Nyní jej můžete jej spatřit na vlastní oči.

Více na www.plato-ostrava.cz

Autor /
Marek Skřipický
redaktor Magistrátu města Ostravy, spisovatel

In late October 2023, the conversion project won the National Architecture Prize – the leading architectural award in the Czech Republic, with a jury made up of internationally renowned experts. And soon the success would begin to snowball...

In the autumn of 2023, the Czech Chamber of Architects nominated the conversion project for the EU's Mies van der Rohe Award for contemporary architecture (EUMies). This prestigious prize (launched in 1988) is awarded every two years by the European Commission and the Barcelona-based Mies van der Rohe Foundation. The competition covers all European countries, not just EU member states. In January 2024, Ostrava's slaughterhouse became the first ever Czech building to reach the shortlist stage of EUMies, having been selected among very stiff competition (362 nominated buildings). Experts and the general public watched with fascination as the slaughterhouse was eventually selected as one of the finalists for the prize.

The awards ceremony was held in Barcelona in May of the same year. The overall winner was the study pavilion at Braunschweig Technical University in Germany. But those who contributed to Ostrava's slaughterhouse conversion project need not despair: they all played a role in achieving a historic success – and now you can enjoy seeing that success with your own eyes.

For more information see www.plato-ostrava.cz

Autor /
Marek Skřipický
editor at Ostrava City Authority, writer

**Grossmannova vila
okouzluje
nejen Ostravany**

**The Grossmann Villa
an old-new
historic treasure**

Pohádkový palác skrývá tajemství i tragédii ostravského stavitele

A fairytale palace full of secrets and with a tragic history

Nádherná, luxusní, pohádková. Tak o ní psali novináři už za první republiky. Rekonstruovaná Grossmannova vila letos na jaře přivítala první návštěvníky a od té doby láká nejen ostravské fanoušky historie. O tajemstvích nové ostravské atrakce, opředené tragickým příběhem jejího majitele a o budoucnosti památky, jsme si povídali s kurátorem Vily Grossmann Tomášem Ruskem.

Magnificent, luxurious, a fairytale home. Those were some of the descriptions written by contemporary journalists when the Ostrava building contractor František Grossmann built this villa as his family home in the 1920s. The villa has recently undergone a complete restoration, and it now attracts history and architecture enthusiasts from Ostrava and elsewhere. We asked the villa's curator Tomáš Rusek about its secrets and tragic history.

Příběh Vily Grossmann je poutavý, zároveň však především sebevraždou Františka Grossmanna i ponurý. Straší tady?

Návštěvníci vily se přesně na tohle občas ptají. Jestli tady nemáme nějaké paranormální jevy a jestli nám po vile pan Grossmann večer nechodí. Zatím jsme nic takového nezaznamenali (usmívá se). V prvních týdnech po otevření strážili vilu i přes noc městští policisté. A jednou jednoho z nich v noci trochu vylekala velká rána. Pak zjistil, že ji způsobil pták, který vletěl do okna.

Vilu však už dvakrát navštívili v noci zloději...

Ano, to jsou nepřjemné zkušenosti, kdy nám do altánu vily vlezl zloděj a urval kus měděného okapu a poškodil altánek. Když přišli městští strážníci šetřit první z těchto „návštěv“, řekli nám, že ještě v době rekonstrukce měli do vily výjezd. A právě v salóнку, kde sedíme, přistihli nějakou paní. Ta říkala, že když prolezla dovnitř oknem v zimní zahradě, které předtím rozbila, tak se dostala do šesté dimenze. Takže na vile nemáme bílou paní, ale máme tady někde vstup do šesté dimenze.

Hodně jste po osudu vily pátral v archivech?

Šel jsem do matrik a do ostravského archivu, kde je velmi obsáhlá pozůstalost stavebníka Grossmanna. Její součástí je i velký kartón s dokumenty k řízení, které mělo za cíl umořit jeho dluhy, kvůli kterým spáchal sebevraždu.

The story of the Grossmann Villa is fascinating, but also tragic, as its owner František Grossmann committed suicide. Is it haunted?

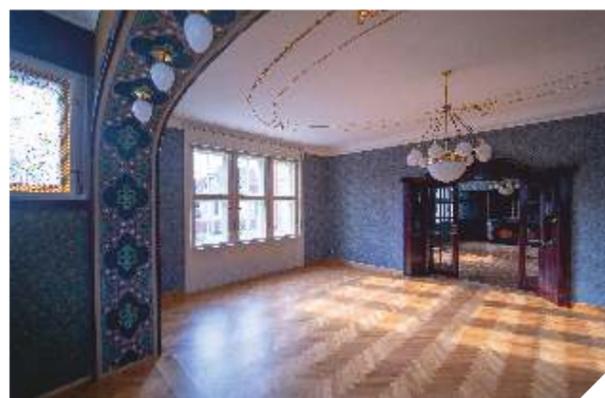
Visitors often ask whether there are any paranormal occurrences in the villa, and whether Mr. Grossmann can still be seen there at night. But we haven't yet seen anything like that (smiles). In the first few weeks after opening, police officers guarded the villa at night, and one of them was startled by a loud bang. But they soon found out the reason – a bird had collided with the window.

There have been two burglaries at the villa...

Yes, it's a shame – somebody got into the gazebo at night, tore out a piece of the copper gutter and damaged the building. When police officers arrived to investigate the first burglary, they told us that during the renovation work they had once been called to the villa because of an intruder. In the salon where we're sitting now there was a woman who said she'd broken a window to climb into the house and that she'd "entered the sixth dimension". So there's no white lady at the villa, but somewhere there's a portal to the sixth dimension...

Did you spend a lot of time in archives researching the villa's history?

I looked at the old population registers and Ostrava's city archives, which include plenty of papers left by František Grossmann.

Vilu také prošla po smrti Grossmanna komise, jejíž členové zapsali veškeré vybavení v pokojích, od typu kobereců až po materiál skříní či postelí. Díky těmto perfektním pramenům bychom mohli pokoje ve vile zrekonstruovat téměř dokonale do podoby, které měly za jeho života.

Brání tomu něco?

Není to cesta, kterou chceme jít. Vila už dnes není rodinné sídlo, je to památka. A kdybychom sem umístili třeba jen tolik sedacího nábytku, kolik ve vile pan Grossmann měl, tak by se sem návštěvníci asi ani nevešli. Proto se budeme snažit obnovit nábytek jen rámcově podle dobových fotografií. Ten by měl být ve vile někdy na počátku příštího roku.

Co všechno jste v záznamech zjistili?

Třeba to, že Grossmann měl další vilu v Drážďanech, kterou koupil v roce 1922. Jsou v nich i takové pikantnosti, jako některé Grossmannovy nezaplacené účty z heren ve Vídni, které po něm zbyly.

Jak vzácná Grossmannova vila ve srovnání s ostravskými památkami je?

Už redaktoři prvorepublikových novin popisovali ve třicátých letech vilu jako pohádkový palác, který je doslova přeplněný uměním. Na tehdejší poměry byla vila velmi luxusně zařízená a reprezentovala vyšší třídu bydlení. Pan Grossmann byl evidentně velmi pečlivý a chtěl dovést vybavení své vily do absolutní dokonalosti. Ostatně když restaurátoři rozebírali nábytek, tak říkali, že spoje v něm jsou až nesmyslně složité.

Která místnost je nejhonosnější?

Hudební salón. V něm Grossmannovi přijímali návštěvy, zde byl nejlepší křišťál a porcelán, který rodina nashromáždila, a na stěnách visely obrazy v těch nejvyšších cenových kategoriích. To vše mělo ukazovat Grossmannovo společenské postavení. Ostatně celá vila má vyprávět příběh jeho životního úspěchu. Narodil se do relativně skromných poměrů, ale vlastní pílí se dokázal vypracovat na známého stavebního podnikatele. Svým domem chtěl ukázat, že kluk ze vsi Pustějov se může zařadit mezi nejvyšší ostravskou společenskou smetánku.

There's a large box with documents for the proceedings to settle the debts that led him to commit suicide. After his death, a committee listed all the contents of the villa, from the types of carpets to the materials that the cupboards and beds were made out of. Thanks to these very detailed sources, it would be possible for us to reconstruct the villa's furnishings with almost perfect historical authenticity.

Is anything preventing you from doing that?

It's not the path we want to take. The villa is no longer a family home; it's a historical monument. And if we filled it with the same number of chairs that the Grossmanns had, there would be no room for visitors. That's why we've decided to reconstruct the furnishings more loosely, based on period photographs. The furnishings should be installed sometime at the beginning of next year.

What did you discover in the archives?

For example, that Grossmann had another villa, in Dresden, which he bought in 1922. There are also some spicy details such as some of Grossmann's unpaid bills from gambling houses in Vienna.

How rare is the Grossmann villa compared with other historical monuments in Ostrava?

In the 1930s, journalists described the villa as a fairytale palace that was literally filled with art. It was very luxurious for the time – a truly exclusive residence. Mr. Grossmann was clearly very meticulous, and he wanted the villa's furnishings to be absolutely perfect. When the restorers dismantled the furniture, they said that some of the joints in it were absurdly complicated.

Which is the grandest room?

A music salon. It was where the Grossmanns received visitors, and it contained the finest crystal and porcelain that the family had collected, with very valuable paintings on the walls. Its purpose was to showcase the Grossmanns' wealth and social status – in fact, the entire villa was intended to tell a success story. Grossmann was born in modest circumstances, but through hard work he managed to become a widely renowned building contractor. So he wanted to show people that even an ordinary boy from the village of Pustějov could take join Ostrava's high society.

Co viselo na stěnách vily?

Byly tu obrazy českých umělců, například Antonína Slavíčka, ale také šest dřevorytů a akvarelů s motivy Štramberku, mimo jiné od Bohumíra Jaroněka, který se svým bratrem ve dvacátých letech zakládal v Rožnově Valašské muzeum v přírodě. Grossmann měl ke Štramberku vřelý vztah, stavěl v městečku řadu staveb, od školy přes budovy štrambersko-vítkovických cementáren a kamenolomu Kotouč. Ve spolupráci s Bohumírem Jaroněkem na vrchu Kotouč navrhl i dřevěnou útulnu, která už bohužel neexistuje. Jeho další kamenná, takzvaná Hrstkova chata pod Trúbou však stále existuje.

Jaký je zájem návštěvníků o prohlídku Grossmannovy vily?

Od začátku ohromný, Ostraváci na ni byli velmi zvědaví. Do prvního dne prázdnin navštívilo vilu vždy od pátku do neděle zhruba 3 300 návštěvníků. Přijíždějí i zdaleka, například z Brna, z Prahy, ze severních Čech, měli jsme tady návštěvníky z Polska, byli tu Němci a dokonce i Italové.

Vila má obnovené původní vnitřní schodiště, a také vyhlídku na střeše. Bude někdy přístupná?

Měli jsme na střeše docela velký problém s dřevomorkou, takže z původní střechy zůstaly jen nosné trámy a vývody komínů. Půda je pro návštěvníky přístupná, ale poměrně úzké vřetenové schodiště, které vede na vyhlídku, není zatím zabezpečené. Na vyhlídku se navíc vejdou nejvýš dva lidé. Na podlaze jsou svařované pláty, o které by mohl návštěvník zakopnout, dobové zábradlí je navíc dosti nízké, vymýšlíme proto, jak vyhlídku zajistit, aby z ní lidé nespadli. V dnešní době selfie fotek totiž někdy návštěvník zapomene koukat pod nohy.

Vila má krásnou zahradu i vodní prvky s fontánami. Sloužily i jako bazény?

Všechny tři vodní prvky sloužily jako okrasné. Nelze samozřejmě vyloučit, že se v jezírku pan Grossmann nebo někdo z jeho rodiny koupal, ale ke koupání nebylo původně navrženo. Byla v něm skalka, lekníny a vodní traviny. Mezi tím vším pak plavaly zlaté rybičky. Víme však i to, že druzí majitelé domu, manželé Rybovi, měli dceru a ta si s vnučkou tehdejší kotelnice hrávala na zahradě, při čemž děti lezly i do kašen.

Which artworks hung on the walls?

There were paintings by Czech artists, such as Antonín Slavíček, and also wood engravings and watercolours with motifs from the town of Štramberk; one of the artists was Bohumír Jaroněk, who together with his brother founded the Wallachian Open-Air Museum in Rožnov during the 1920s. Grossmann loved Štramberk, and he was responsible for many buildings there, from the town school to the local cement works and the Kotouč quarry. He and Bohumír Jaroněk designed a wooden shelter for the Kotouč hill, but unfortunately it is no longer standing. However, he also built the stone-built “Hrstka cottage” below Štramberk’s tower, and that building still exists today.

Is there a lot of demand for tours of the villa?

Demand has been huge from the outset – local people were very keen to see the villa. In the period up to the start of the summer holidays, an average of 3 300 people visited the villa every week (Sunday to Friday). People have come a long way – from Brno, Prague, North Bohemia, Poland, Germany, even Italy.

The villa’s main indoor staircase has now been restored, as has a viewing terrace on the roof. Will that be opened to the public too?

The roof had a major problem with woodworm, so the only surviving original features are the supporting beams and chimney outlets. The loft is open for visitors, but the narrow spiral staircase leading to the viewing terrace is not yet safe to use – and there’s only enough space on the terrace for two people. There are welded joints on the floor that people could trip over, and the original railings are quite low, so we’re thinking about how to provide safe access for the public. When people take selfies, they sometimes forget to look where they’re walking.

The villa has a beautiful garden with water features and fountains. Were they used for swimming?

All three water features were ornamental. Of course, it’s possible that Mr. Grossmann and his family bathed in the pond, but that wasn’t its original purpose. It contained a rockery, water lilies and aquatic grasses, and there were also goldfish.

Už od začátku se uvažuje, že vila bude také žít různými akcemi. Jakými?

Chceme vilu oživit a lákat do ní návštěvníky třeba i podruhé nebo potřetí. Z kulturního programu se tak návštěvníci mohou těšit na komorní koncerty, přednášky či literární čtení. A vlahkovou lodí vily by měl být vždy v srpnu recesistický týden takzvané „schlaraffie“.

Co to je?

Schlaraffia je mužský recesistický spolek založený v polovině 19. století v Praze a František Grossmann byl minimálně od roku 1925 členem takzvané ostravské říše Schlaraffie. Členy spolku byli ostravští podnikatelé, inženýři, právníci a lékaři a scházeli se zřejmě i ve stylizovaných prostorách vily.

Uvažujete, že by se v honosných prostorách vily mohly konat třeba svatební obřady?

Už dnes to jde a třeba altán k tomu přímo vybízí. V zahradě budou brzy lavice a bílé zahradní oblouky porostlé popínavými růžemi, které budou pěkným pozadím pro svatební fotografie. Na svůj první svatební pár však vila stále čeká.

Splnil se vám jako správci vily nějaký sen?

Dělal jsem dlouho průvodce, například na Legiovluaku nebo na hradě a zámku v Českém Krumlově. Ale vždy jsem si přál být kastelánem. A když se podíváte, co všechno tady má člověk na práci, tak to docela odpovídá kastelánství. Jsem sice kurátor, ale prakticky také správce objektu. A zakotvil jsem přesně tam, kde jsem chtěl.

Jakou věštíte vile budoucnost?

Oblast kolem „Grossmannky“ bude v budoucnu velmi pěkná. Z ulice 28. října by se jednou mohla stát promenáda, na které bude nový koncertní sál, proběhne revitalizace sadu Milady Horákové, takže i s naší vilou by zde mohlo vzniknout druhé centrum Moravské Ostravy.

Autor /
Petr Broulík
redaktor, reportér, publicista

From the outset the plan has been to use the villa as an event venue. What events will be held there?

We want to encourage people to visit the villa more than once. Cultural events will include chamber concerts, lectures and literary readings. And the flagship event will be a fun week every August called “schlaraffia”.

What does that mean?

Schlaraffia was a male fellowship founded in the mid-19th century for purposes of amusement, and from at least 1925 František Grossmann was a member of the Ostrava chapter. The fellowship included local businessmen, engineers, lawyers and doctors, and the villa was one of their meeting-places.

Are you considering the possibility of using the villa as a wedding venue?

It’s already available for weddings; indeed, the gazebo is perfect for that. There will soon be benches in the garden as well as white garden arches with climbing plants, which will create a wonderful backdrop for wedding photographs. However, we’re still waiting for the villa to host its first wedding.

Have any of your dreams come true as the villa’s curator?

For a long time I worked as a tour guide, for instance on the Czechoslovak Legion Train or at the castle in Český Krumlov. But I’ve always wanted to be a castle manager. And if you look at what we have here, it’s actually a very similar role. I’m the curator, but in reality my role is that of a manager. So this is exactly what I’ve always wanted to do.

How do you see the villa’s future?

The area around the villa will be very beautiful. The main road (28. října Street) will be redeveloped to create a grand avenue with Ostrava’s new concert hall and a completely revitalized park, so the area will eventually become an extension of the city centre.

Autor /
Petr Broulík
journalist, reporter, feature-writer

Konference Talent City byla vyvrcholením podpory nadáných dětí a mládeže

The Talent City conference supporting talented children and young people

Ostrava již několik let významně podporuje nadání a talent. Právě nadání a talentovaní lidé mají značný potenciál rozvíjet své okolí – třeba i metropoli, jakou je Ostrava. Rozpoznání, nasměrování a růst talentu i vloh tak pro město znamená jednu z výrazných priorit v rámci vzdělávání předškoláků, žáků i studentů. A kde vzniká odborný „recept“ na to, jak takové nadání správně probudit a využít? Na konferenci Talent City.

Ostravský magistrát zajišťuje realizaci konference Talent City již šestým rokem (v roce 2024 potřetí pod tímto názvem). V jejím průběhu se do města sjíždějí zajímavé osobnosti a zástupci organizací z celé České republiky, ale také odborníci ze zahraničí, kteří ve svém oboru dosáhli celosvětového věhlasu. Letošní ročník se konal na různých místech Ostravy začátkem října a všechny aktivity v rámci konference byly opět bezplatně přístupné.

„Cílem konference Talent City je sdílení dobré praxe a inspirace pro práci s nadanými dětmi, žáky a studenty. Dva dny byly nabitě zajímavými informacemi, plné interaktivních workshopů, prezentací a debat. Zapojení téměř dvou desítek ostravských organizací a spolků je důkazem toho, že Ostrava má v oblasti vzdělávání co nabídnout. Dobře však víme, že podnětným nápadům se daří rovněž jinde. Proto došlo také na prezentaci pestrých inspiračních zdrojů z Prahy, Brna, Olomouce, Zlína nebo Hradce Králové,“ přiblížila náměstkyně primátora Andrea Hoffmannová.

For a number of years, Ostrava has had a strong focus on talent management. Talented people have great potential to improve the place where they live – and a city like Ostrava is no exception. Recognizing, channelling and growing talent is one of the city's key priorities in educational provision – from preschool level to primary, secondary and higher education. And where does the “recipe” for awakening and harnessing such talents come from? Ostrava's Talent City conference.

Ostrava's City Authority has been organizing the Talent City conference for six years (this year's event was the third conference held under its current name). Talent City is a meeting-place for experts from the Czech Republic and abroad – whether representatives of various talent management organizations or individuals who have achieved global renown in their fields. This year's conference was held at several venues in Ostrava at the start of October, and once again the entire programme was free of charge to participants.

Deputy Mayor Andrea Hoffmannová gave more details: “The aim of Talent City is to share good practice and inspiration for working with talented children and students. The two-day event was packed with useful information, interactive workshops, presentations and debates.

„Záběr konference je mimořádně široký, což podtrhuje komplexnost a jedinečnost tohoto projektu. Snaží se propojit všechny, kdo se na práci s talentem mohou podílet – experty, pedagogy, ředitele škol, zástupce města i jeho příspěvkových organizací, rodiče a také samotné děti, o které jde v první řadě,“ shrnula náměstkyně Hoffmannová. „Konference je tak každoročním vyvrcholením všech aktivit podpory vzdělávání. Právě pro budoucnost našeho města jsou nadaní mladí lidé, kteří s ním v budoucnu spojí svůj život, nadmíru potřební.“ Program konference začal 9. října dnem plným poutavých workshopů pro děti z mateřských a základních škol na území obce s rozšířenou působností (ORP) Ostrava. Aktivitu připravily nejen ostravské organizace, ale pozváni byli také mimoostravští Prototypci, skupina Kroužky a Úžasné divadlo fyziky. Školy a školky je mohly navštívit v budově Futura v Dolní oblasti Vítkovice. Workshopů byla víc než stovka. V tento den se také uskutečnilo setkání rodičů nadaných dětí, navštěvujících školy opět z celé správní oblasti (ORP) Ostrava. Rodiče měli jedinečnou příležitost osobně probrat veškeré otázky výchovy nadaných potomků s předním odborníkem René Gavlasem, psychologem, specializujícím se na práci s mimořádně talentovanými dětmi. Setkání se konalo v budově Nové radnice.

With almost 20 organizations from the city represented at the event, it's clear that Ostrava has plenty to offer in the field of education. However, we are well aware that stimulating ideas also thrive elsewhere – so the conference included some inspirational presentations from Prague, Brno, Olomouc, Zlín and Hradec Králové. The conference has an extremely broad scope, reflecting the uniquely diverse nature of this project. It seeks to connect everybody involved in working with talented young people – experts, teachers, school principals, representatives of the city and its organizations, parents, and of course the children themselves, who are the main focus. The conference represents an annual culmination of all our talent management activities throughout the year. Talented young people are absolutely essential for the future development of our city.” The conference began on 9 October with a day of exciting workshops targeted at preschool and primary school children from Ostrava and neighbouring communities. Besides Ostrava based organizations, the organizers also included educators from other cities, including a physics-themed theatre. Children had a choice from over 100 workshops held at the Futura building in the Lower Vítkovice complex. The first day of the conference also saw a meeting attended by parents of talented children from Ostrava and the surrounding area. Held at the New City Hall, the session provided parents with a unique opportunity to discuss various aspects of bringing up talented youngsters with the psychologist René Gavlas, a leading talent management expert.

Druhý den konference byl určen dospělým. Celodenní program byl věnován pedagogům (včetně těch budoucích) i nepedagogům, umělcům, pracovníkům s mládeží, vychovatelům, ale také těm, kdo se o téma zajímají. Nechyběli zástupci vysokých škol ani aktivní veřejnost. Témata byla označena jako „Talent a vzdělávání“, „Talent a kreativita“ a „Talent a podnikavost“. Ukázala rozličné metody práce s talentovanými dětmi. Součástí byly workshopy, ukázkové hodiny, debaty i prezentace na témata kreativity, zážitkové pedagogiky, technologické gramotnosti nebo multimediální tvorby a umělé inteligence.

The second day focused on adults, targeting both current and future teachers as well as artists, youth workers, educators, academics, and members of the general public with an active interest in talent management. There were three key topics: “Talent and Education”, “Talent and Creativity”, and “Talent and Entrepreneurship”.

V klubu Parník se pro změnu konal neformální networking s následnou velkou debatou s osobnostmi světového významu. Dorazila Sara Polak, česká výzkumnice, antropoložka, archeoložka umělé inteligence a popularizátorka umělé inteligence, Ota Michálek, tajemník Czech Rocket Society, student kosmického inženýrství na univerzitě v Bristolu, Radko Sáblik, ředitel Smíchovské SŠ Praha, který spolu se svým studentem představil inovativní přístup školy podporující své studenty a jejich startupy. Dále se o své zkušenosti podělila Lenka Eckertová, ředitelka Nadace RSJ, podporující projekty, cílící jak na nadané děti, tak na pedagogy a školy, Dorota Madziová, spoluzakladatelka Centra kompetencí, psychoterapeutka, kariéerní poradkyně a Josef J. Roušar, lektor a mentor škol, konzultant vyvážené inkluze, pedagog, vedoucí projektu Synapse zaměřující se na oblast školské legislativy, financování, strategického řízení a plánování pedagogického procesu.

The programme explored various methods for working with talented children, including workshops, demo lessons, debates and presentations on the topics of creativity, experiential pedagogy, technological literacy, multimedia and artificial intelligence. Ostrava's Parník club was the venue for an informal networking get-together followed by a debate featuring some globally renowned names. These included Sara Polak (a Czech researcher, anthropologist, AI archeologist and popularizer), Ota Michálek (a cosmic engineering student at the University of Bristol and the secretary of the Czech Rocket Society), Radko Sáblik (a secondary school principal from Smíchov in Prague, who presented his school's innovative approach to supporting student startups), Lenka Eckertová (director of the RSJ Foundation, which supports projects focusing on talented children as well as teachers and schools), Dorota Madziová (a psychotherapist, careers advisor and co-founder of the Competency Centre), and Josef J. Roušar (a trainer, mentor and consultant for schools in the field of balanced inclusion, and the head of the Synapse project focusing on educational legislation, funding, strategic management and pedagogical planning).

Konferenci připravil odbor kultury a školství statutárního města Ostrava ve spolupráci s Moravskoslezským inovačním centrem. Záštitu nad ní udělila manželka prezidenta České republiky, paní Eva Pavlová.

The conference was organized by the City of Ostrava's Department of Culture and Education in conjunction with the Moravian-Silesian Innovation Centre. It was held under the auspices of the First Lady of the Czech Republic, Mrs. Eva Pavlová.

Autor /
Petr Havránek
redaktor Magistrátu města Ostravy

Author /
Petr Havránek
editor at Ostrava City Authority

Dirigentská naděje Filip Urban: Poznám, jestli to ten druhý myslí upřímně

Young conductor Filip Urban: I can always tell if someone is being sincere with me

Jeho volba byla od počátku jednoznačná, skálopevná a přímočará. Dnes je Filip Urban jedním z nejslibnějších dirigentů mladé generace. Hudba je pro něj celoživotní láskou, inspirací a současně drogou. Filip Urban se narodil v Ostravě, do které se čím dál častěji vrací. V exkluzivním rozhovoru talentovaný umělec přibližuje svou cestu k vysněné profesi. V závěru roku se Filip Urban zároveň stal asistentem dirigenta Janáčkovy filharmonie Ostrava.

Kdo vedl vaše první kroky v hudbě a proč padla volba na dirigování?

Mohu trochu s nadsázkou říct, že k hudbě jsem byl veden ještě dříve, než jsem se narodil. Maminka působí v operním souboru NDM v Ostravě a já jsem tak měl možnost prakticky vyrůstat v divadelním prostředí. Tatínek se mnou chodíval na každé představení a již ve třech letech jsem viděl například operu Nabucco od Giuseppe Verdiho a stal se tak jedním z nejmiladších posluchačů ostravské opery (úsměv). V patnácti letech jsem navštívil Metropolitan operu v New Yorku a velmi často jsem jezdil na představení do Vídeňské státní opery. Několik studijních let na konzervatoři jsem sedával na operních představeních v Ostravě vždy v první lóži, která je umístěna přímo nad orchestřištěm a bedlivě sledoval práci dirigenta a celého orchestru. Vždy jsem odcházel s naprostým úžasem a to mě k mému vztahu k dirigování stále více utvrzovalo.

Dirigenti mají za sebou mnohdy letitou instrumentální zkušenost, vzpomeňme kontrabasistu Petra Popelku, nebo Daniela Barenboima, který je špičkovým klavíristou. Předcházel taktovce také u vás nějaký nástroj, který ovládáte?

Říká se, že správný dirigent musí odsedět nejprve několik let v orchestru a pak může plnohodnotně dirigovat. Je to samozřejmě výhoda, ale nikoliv nutnost. Jako malý chlapec jsem absolvoval základní uměleckou školu v oboru hra na klavír, avšak nikdy jsem neměl ambice stát se profesionálním klavíristou. Na konzervatoři jsem nastoupil přímo na dirigování a věnoval jsem se tomuto oboru na sto procent svého času a úsilí. Klavír mi dodnes slouží jako nepostradatelný nástroj a pomocník, se kterým studuji všechny partitury, bez něho bych se neobešel.

Studia jste absolvoval na Janáčkově konzervatoři v Ostravě a na JAMU v Brně. Jaká byla vaše studijní léta? Co vám dala, případně nedala?

Na Janáčkovu konzervatoř v Ostravě jsem nastupoval s nadšením. Měl jsem vždy velké sny a mnohdy jsem se nebál je vyslovit. Avšak studium na konzervatoři mi nepřineslo to, co jsem od něho očekával. Jsou ale věci, na které vzpomínám moc rád: koncerty, které jsem mohl dirigovat, dále je to můj pedagog Petr Šumník, se kterým velmi rád dodnes spolupracuji a setkáváme se. Rád bych také vzpomněl pana Františka Mixu, bez kterého bych byl ve světě hudební teorie ztracený a díky kterému mohu s jistotou předávat své zkušenosti jako pedagog na brněnské konzervatoři.

From an early age, Filip Urban was determined to pursue a career in music – and today he's one of the most promising conductors of the upcoming generation. Music is his lifelong love, an inspiration, and a drug. Urban was born in Ostrava, and he returns to the city frequently. In this exclusive interview, he talked about the path to his dream profession. At the end of the year, Filip Urban also became the assistant conductor of the Janáček Philharmonic Ostrava.

Who helped you take your first steps in music, and why did you choose to become a conductor?

To exaggerate slightly, I took my first steps in music even before I was born. My mum is a member of the National Moravian-Silesian Theatre's opera company, so I grew up in a musical household. My dad took me to every performance, and when I was just three years old I saw Verdi's Nabucco – making me one of the youngest opera-lovers in Ostrava. (smiles) At age 15 I went to the Metropolitan Opera in New York, and I frequently attended performances at the Vienna State Opera. As a student at the conservatory in Ostrava, I always sat in the first box, directly above the orchestra pit, and I watched very closely to see what the conductor and the entire orchestra were doing. I always left with a feeling of complete amazement, and that really convinced me that conducting was what I wanted to do.

Conductors often have years of experience as instrumentalists – for example Petr Popelka plays the double bass, and Daniel Barenboim is an accomplished pianist. Did you play any instrument before you started conducting?

It's said that a good conductor needs to spend several years playing in an orchestra before they can really conduct. Of course it's an advantage, but it's not absolutely necessary. As a young boy, I learned to play the piano at primary school, but I never had any ambition to become a professional pianist. At the conservatory I immediately began to study conducting, and I devoted 100 percent of my time and effort to that. The piano is still an indispensable tool for studying scores, and I couldn't work without it.

You studied at the Janáček Conservatory in Ostrava and the Janáček Academy of Performing Arts in Brno. What did your studies give you – and what did they not give you?

I began studying at the conservatory in Ostrava with great enthusiasm; I'd always had big dreams, and I often wasn't afraid to talk about them. But my studies there didn't really give me what I'd expected from them. Even so, there are things that I remember fondly: concerts where I conducted, and my teacher Petr Šumník – who I still enjoy meeting and working with today. I'd also like to highlight František Mixa, because without his input I'd be lost in the world of musical theory; it's thanks to him that I'm able to pass on my own knowledge and experience as a teacher at the conservatory in Brno.

Po příchodu na JAMU se jakoby vše změnilo. Začal jsem studovat v inspirativním prostředí, poznal báječné lidi, kolegy a mým hlavním pedagogem se stal pan dirigent prof. Jan Zbavitel, bez kterého bych dnes nebyl tam, kde jsem. Našel jsem v něm fantastickou pedagogickou oporu a také přítele, kterého si nesmírně vážím. Na studium dirigování na JAMU vzpomínám s velkou radostí.

Ve své magisterské práci jste se věnoval jedné z oper Leoše Janáčka. Co pro vás světově proslulý hukvaldský rodák znamená?

Leošem Janáčkem jsem se začal zabývat již v mé bakalářské práci, kde jsem zpracovával jeho operu Osud. V magisterské práci jsem pokračoval studiem opery Z mrtvého domu, kterou jsem si mohl částečně vyzkoušet dirigovat při mém asistování u této inscenace v Národním divadle v Brně. Velmi často jsme s panem dirigentem Zbavitelem Janáčka studovali a to mě také přimělo přihlásit se na doktorské studium na JAMU. Složil jsem přijímací zkoušku a pro svůj výzkum jsem si vybral právě orchestrální dílo tohoto velikána. S místy, kde Janáček pobýval, jsem velmi úzce spjat. Na Hukvaldech jsem strávil velkou část svého dětství, stejně tak, jako v Luhačovicích, kam jsem jezdíval každoročně o prázdninách. Beru to za jakousi povinnost, zabývat se tímto úžasným autorem našeho regionu a prohlubovat tak odkaz, který nám zanechal.

Kdo vás z dirigentů ovlivnil a inspiroval? Máte své mentory, rádce a vzory?

Od dob studií až po současnost jsem měl možnost seznámit se s mnoha dirigenty a vždycky tak trochu poznám, jestli to ten druhý se mnou myslí upřímně, či nikoliv. Když toto kladné spojení nastane, tak si toho moc cením a tito lidé se pro mě stávají velkou lidskou inspirací a zdrojem poznatků. Mám samozřejmě i rádce, kteří mě mou dirigentskou cestou provázejí. Jsou to neodmyslitelně moji rodiče, kteří mi vždy upřímně poradí a pan dirigent Jan Zbavitel, kterému se nebojím zavolat prakticky kdykoliv s jakoukoliv otázkou.

Pohled na vaše dosavadní úspěchy je už nyní docela obsáhlý. Kterých zkušeností a výsledků si považujete nejvíc?

Rozhodně si velmi vážím vítězství v 1. dirigentské soutěži v Karlových Varech, neboť můj výkon hodnotili všichni hráči Karlovarského symfonického orchestru a zvolili si mě za svého vítěze. Já se k tomuto orchestru velmi rád vracím, neboť zde cítím, že zájem je oboustranný. Tento orchestr mi stál po boku taktéž během mého úspěchu v mezinárodní dirigentské soutěži Felixe Mendelssohna a já se v rámci této výhry mohu zúčastnit prestižní Nordic Masterclass s dirigentem Jormou Panoulou v Dánsku. Úžasným úspěchem pro mě také bylo, že jsem byl vybrán jako dirigent na festival Talentinum pořádaný Filharmonií Bohuslava Martinů ve Zlíně. Velmi si také vážím vztahu s Moravským divadlem v Olomouci a operním orchestrem, se kterým si každé představení velmi užívám.

Jako dirigent se profilujete velmi mnohostranně. Opera, symfonické koncerty, klasická i současná hudba. V které oblasti se cítíte nejlépe a jako doma? Máte své oblíbené autory?

Já jsem se vždy chtěl věnovat převážně opeře, ta mě velmi baví a naplňuje, avšak postupem času chodily nabídky z různých žánrů, které popisujete a nikdy jsem nemohl odolat tomu vyzkoušet něco dalšího.

When I began studying in Brno, everything changed. It was an inspirational environment, and I met some wonderful people and colleagues. My main teacher was the conductor Jan Zbavitel, without whom I wouldn't be where I am today. He was fantastically supportive, and today he's a friend who I respect deeply. I remember my studies in Brno with great fondness.

In your Master’s thesis you wrote about one of Leoš Janáček’s operas. What does Janáček mean to you?

I first wrote about Janáček in my Bachelor's thesis, which focused on his opera Fate. In my Master's thesis I studied his opera From the House of the Dead, and I had the opportunity to conduct parts of that opera as an assistant in a production at the National Theatre in Brno. I often studied Janáček with Jan Zbavitel, and that inspired me to apply for doctoral studies at the Janáček Academy of Performing Arts. I passed the entrance examination, and I decided that my research topic would be Janáček's orchestral works. I have very close connections with the places where Janáček lived and worked. I spent a large part of my childhood in his birthplace Hukvaldy, as well as in Luhačovice, where I spent my holidays every year. I see it as a kind of duty to focus on this wonderful composer from our own region, and to help strengthen the legacy he's left us.

Which conductors have influenced and inspired you? Do you have any mentors, advisors or role models?

From my time as a student up to the present day, I've had the opportunity to meet many conductors, and I can always tell if someone is being sincere with me or not. If we strike up a positive connection, I always appreciate it, and those people become a great source of inspiration and knowledge for me. Of course there are also people who have given me advice in my conducting career – such as my parents, who always advise me with great honesty, and Jan Zbavitel, who I feel I can call almost at any time, with any question.

You’ve already achieved quite a long list of successes. Which experiences and achievements do you value the most?

I greatly value my win in the first conducting competition held in Karlovy Vary, because all the musicians in the Karlovy Vary Symphony Orchestra evaluated my performance and chose me as the winner. I always enjoy returning to that orchestra, because I feel we have a good relationship. That orchestra was also at my side when I won the Felix Mendelssohn International Conducting Competition – a win that enabled me to take part in the prestigious Nordic Masterclass in Denmark with the conductor Jorma Panula. It was also an amazing achievement to be chosen as a conductor for the Talentinum festival, held by the Bohuslav Martinů Philharmonic in Zlín. And I value my collaboration with the Moravian Theatre in Olomouc and its opera orchestra; I always enjoy performing with them.

You have a very wide range as a conductor: opera, symphony concerts, classics, and contemporary music. Where do you feel most comfortable, most at home? Do you have any favourite composers?

I've always wanted to focus mainly on opera; I really enjoy it and find it very satisfying. However, as time has progressed, I've had offers to conduct other genres such as those you mentioned, and I can't resist trying out something new.

Současná hudba mě například nejvíce okouzliła během mého studia na Hochschule für Musik Carl Maria von Weber v Drážďanech. Tam jsem měl možnost do ní nahlédnout opravdu velmi detailně a dirigovat tak koncerty tamních souborů. Kromě zmíněných bych také doplnil hudbu dechovou. Od roku 2018 spolupracuji s Komorní dechovou harmonií v Brně a v roce 2023 jsem se stal šéfdirigentem orchestru Májovák Karviná, se kterým často vystupujeme u nás i v zahraničí a práce v tomto prostředí je pro mě velkou radostí. Každý svůj koncert i představení si nesmírně užívám, ať už se nacházím v jakémkoliv žánru.

Uvažujete o nějaké specializaci, jako to dělají někteří vaši kolegové, nebo vás láká právě zmíněný žánrový rozptyl?

Věnuji se mnoha stylům a přiznám se, že přesně takový rozptyl mi momentálně nejvíce vyhovuje. Kdybych měl být však upřímný a zúžit výběr na dvě první příčky, nejvíce se těším na velké symfonické koncerty a operní představení.

Vaše rodné město Ostrava vás poctilo cenou Talent roku, což se nepodaří ani mnohem starším umělcům. Čekal jste něco takového? Co pro vás tato pocta znamená?

Byl jsem velice nadšený z toho, že mě Magistrát města Ostravy vyhlásil vítězem Talentu roku pro rok 2024. Přiznám se, že jsem to nečekal, magistrát velmi pečlivě vybírá a hodnotí každý detail a já jsem opravdu šťastný, že mě za mou usilovnou práci v mém oboru ocenil tímto prestižním titulem. Je to obrovská pocta a zároveň velká zodpovědnost vůči městu. Pro mě osobně to znamená fakt, že si Ostrava mé práce cení, sleduje mě a podporuje mé zájmy. Velice rád bych vyzdvihl přístup paní Miroslavy Segar z Magistrátu města Ostravy, poděkoval ji za její vynaložené úsilí v tomto projektu a věřím, že budeme moct dále spolupracovat i v budoucnu. Jsem tomu velmi příznivě nakloněn.

Jak byste popsal svůj vztah k rodné Ostravě? Vnímáte ji jako perspektivní místo pro život mladého umělce?

Na Ostravu budu nahlížet vždy jako na místo, kde jsem se narodil, kde mám rodinu a kde jsem se mohl umělecky profilovat. Můj vztah k Ostravě jako městu je velmi kladný a vždy se do ní rád vracím.

I was enchanted by contemporary music during my studies at the Hochschule für Musik Carl Maria von Weber in Dresden. There I had the opportunity to study it in great detail, and I conducted concerts by local ensembles. I'd also like to mention wind music; I've worked with the Brno Chamber Wind Harmony since 2018, and in 2018 I became the chief conductor of the Májovák orchestra in Karviná; we perform frequently at Czech venues and abroad, and I really enjoy working with them. Performing always brings me great joy, whatever genre I'm working in.

Are you considering becoming a specialist in a particular area, like some of your colleagues, or do you prefer a variety of genres?

I'm interested in many different styles, and I have to admit that this variety is ideal for me at the moment. But if I had to narrow the range down to my top two, then large symphony concerts and operas are what I always look forward to the most.

Your home city of Ostrava has awarded you the Talent of the Year prize – an accolade that even many older artists haven't received. Did you expect such an award? What does it mean to you?

I was delighted when the City of Ostrava awarded me the Talent of the Year prize for 2024. I have to admit I didn't expect it; the city always chooses very carefully, evaluating every detail, so I'm really pleased that they recognized my efforts with this prestigious prize. It's a huge honour, and it brings with it a sense of great responsibility towards the city. For me, it signals that Ostrava appreciates my work, follows my career, and supports my interests. I'd like to highlight the role of Miroslava Segar from the City of Ostrava, and I'd like to thank her for her work on the project. I'm confident that we'll continue working together in the future – I'd welcome that very much.

How would you describe your relationship with your home city of Ostrava? Do you see it as a good place for a young artist to live?

I'll always see Ostrava as the place where I was born, where I have family, and where I began my artistic career. I have a very positive relationship with Ostrava, and I always enjoy returning here.

Určitě ji vnímám jako perspektivní místo pro umělce a mám zde mnoho kolegů, kteří se v Ostravě narodili a nebo v ní působí dlouhá léta. Velice kladně také hodnotím výstavbu nové koncertní síně, která bude mít velký vliv na budování kvality Janáčkovy filharmonie a kulturního života a já doufám, že si v této koncertní síni budu moct brzy po otevření také zadirigovat. Já jsem se však rozhodl ubírat trochu jiným směrem, a proto jsem se od Ostravy po nástupu na JAMU trochu odklonil. Měníit prostředí je ovšem přirozené a pro umělce někdy až nutné. Poslední dva roky cítím, že se do Ostravy vracím stále častěji a to hlavně pracovně.

Prozatím jste spojen především s tuzemským prostředím, ale kdo ví, kam vás pracovní výzvy zavanou. Umíte si představit žít někde jinde, třeba v zahraničí?

Poslední léta jsem velmi často pobýval v Brně, jelikož tam stále studuji a mám také pracovní zázemí. Avšak stále je to malý kousek od domova. A jestli si dovedu představit žít například v zahraničí? Přiznám se, že ano, ale snažím se nad tím momentálně nepřemýšlet. Jak to v mém životě vždycky bývá, nejkrásnější nabídky a úspěchy přišly nečekaně. V Ostravě mám ještě spoustu povinností, ve kterých chci a musím pokračovat. První mezinárodní zkušenost jsem získal již ve 22 letech při mém působení na Ryan International School v Bengaluru, Indii a zde jsem poznal, jaký význam má české umění i v tak odlišné zemi, jakou je Indie. Mezinárodní zkušenosti a kontakty jsou podmínkou pro perspektivní rozvoj osobnosti nejen v oblasti dirigování.

Herbert von Karajan

Existuje několik typů dirigentů, od vyložené autoritativních osobností typu Herberta von Karajana, až po dirigenty, jejichž styl je založen na přátelském vztahu k orchestru a hráčům. Kde se na pomyslné ose nacházíte?

Myslím si, že mít přirozený a přátelský vztah s orchestrem a zároveň být autoritou se vůbec nevylučuje. Naopak je někdy až humorné, když se kdokoliv snaží svou autoritu vynucovat prostředky, které naopak jeho vážnost snižují. Já se snažím svým kolegům dávat najevo, že jsem tady pro ně, že chceme všichni výborný výsledek a celkově jim dát ze sebe maximum a to samé očekáváme od druhých. Když tyto pomyslné články do sebe nezapadají, je to velmi znát a pracovní prostředí pak není příznivé. Nemám rád povyšování, ale stále víc se setkávám s lidmi, kteří mají například nějakou funkci a ta je úplně změní k nepoznání. Jako by zapomněli, že také jednou začínali. Takový být nechci, tak se tomu vždy jen zasměju.

Někteří čtenáři se možná domnívají, že práce dirigenta začíná a končí na koncertě. Co se všechno musí stát, než se postavíte na stupínek před orchestr a publikum?

S touto otázkou se setkávám velmi často. Výsledný koncert nebo představení v divadle je pro umělce ta pomyslná třešnička na dortu, kde si řekneme, že teď je čas si to maximálně užít a zúročit všechno, co jsme do procesu zkoušení dali. Málokdo samozřejmě vidí ty týdny a měsíce příprav, které za tím stojí. Od samotného studia díla, přes první zkoušku, až po tu poslední, která vyústí v ten moment, že divákům předvedeme to, na čem jsme tak dlouze pracovali.

I certainly think it's a good place for an artist to live, and I have many colleagues who were born in the city or have worked there for a long time. I'm also a strong supporter of the new concert hall, which will have a major impact on the quality of the Janáček Philharmonic, and on Ostrava's cultural life as a whole; I hope that I'll be able to conduct a performance there soon after it opens. However, I decided to move in a slightly different direction, so my focus turned away from Ostrava somewhat when I began studying in Brno. But relocating is normal, and for an artist it's sometimes essential. I feel that I've been returning to Ostrava more frequently during the past two years, mainly for work.

At the moment your work is mainly in the Czech Republic, but who knows where your career will take you later. Can you imagine living somewhere else, such as abroad?

In recent years I've spent a lot of time in Brno, because I'm still studying there and my work is there. But it's still just a short distance from my home region. And can I imagine living abroad? I have to admit that yes, I can, but at the moment I'm trying not to think about that. In my life, the best offers and successes have always arrived unexpectedly. I still have plenty of obligations in Ostrava, and I want to (and have to) devote myself to them. My first international experience came when I was 22, at the Ryan International School in Bangalore, India; there I realized how important Czech art and music are even in a country as different as India. International experience and contacts are essential for personal development – not only in conducting.

Herbert von Karajan

There are different types of conductors, ranging from authoritarians such as Herbert von Karajan to others whose style is based on an amicable relationship with the orchestra and musicians. Where are you on this scale?

I think that having a natural, amicable relationship with an orchestra doesn't necessarily mean a conductor lacks authority. Quite the opposite: sometimes it's almost amusing when someone tries to assert their authority using methods that actually undermine that authority. I try to show my colleagues that I'm here for them, that we all want to achieve great results and give everything we have – and that we expect the same from others. When any of those elements are lacking, it's very noticeable, and the working environment is not a good one. I don't like arrogance, but I increasingly meet people who hold a position which changes them beyond recognition. It's as if they forget that they too used to be beginners. I don't want to be like that, and it always just makes me laugh.

Some readers might think that the job of a conductor begins and ends at a concert. But what do you have to do before you step up onto the podium and begin performing?

I'm often asked that question. A concert, or a theatrical performance, is really the icing on the cake for an artist, when we can really enjoy the experience and reap the rewards from the effort we put into the rehearsal process. Of course, most people don't see the weeks and months of preparations that go into such a performance – studying the work, all the rehearsals, right up to the culmination of the process, when we show the audience the results of our long, hard work.

Jako dirigent na mne působíte docela přísným dojmem. Kdo se skrývá pod tou slupkou? Užíváte si také svou práci?

Milan Bátor

Možná, že tak na lidi mohu působit, ale myslím, že ten, kdo mě pozná blíže, velmi brzy zjistí, že to tak není. Dirigent by měl mít nadhled a mít v sobě velkou jistotu, protože když se tak nestane, akorát rozhazuje hráče kolem sebe. Dirigenti, kteří dirigují pro efekt, aby se zavděčili publiku a kamerám, mi nikdy moc blízcí nebyli.

Milan Bátor

Jak vypadá váš běžný pracovní den? Máte své rituály, bez kterých se neobejdete?

Milan Bátor

Co rozhodně není mým oblíbeným rituálem, je časně ranní vstávání (smích). To opravdu nemám rád. Považuji se za noční sovu, takže veškerou svou práci většinou směřuji k večerním hodinám. Když například přijedu dirigovat do města, kde se normálně nepohybuji, snažím se ho během zkoušení ve volném čase celé projít a poznat.

Milan Bátor

Hudba má spoustu definic. Někdo říká, že je to hra s tóny, jiný znějící emoce… Čím je hudba pro vás osobně?

Milan Bátor

Co je hudba pro mě osobně? Velmi těžká a přitom jednoduchá otázka. Moje součást, nejlepší přítelkyně, celoživotní láska, inspirace, svoboda a současně droga…Mohl bych pokračovat nekonečně dlouho. Jakákoliv dobrá hudba je pro mě zkrátka vším. Jenom je občas problém, jak rozlišit, co je dobrá a špatná hudba, ale to nechám už na posluchačích.

Milan Bátor

To zní hezky. Zdá se, že budoucnost je vám nakloněna. Čeká vás spolupráce s Českou filharmonií a dalšími zvučnými jmény české kultury. Co ještě připravujete do budoucna?

Milan Bátor

Nabídky ke spolupráci s Českou filharmonií si nesmírně cením. Je to jeden z významných momentů a jelikož spolupráce na projektu potrvá i v roce 2025, velmi se z toho těším. S radostí jsem přijal další spolupráci s Karlovarským symfonickým orchestrem, se kterým se věnujeme také výchovným koncertům. Považuji je za stěžejní projekt k výchově nové generace posluchačů. Na programu Moravského divadla v Olomouci mě mohou diváci vidat při představeních opery Tita Wolfganga Amadea Mozarta nebo Prodané nevěsty Bedřicha Smetany, avšak v příští sezoně se mi splní můj další dirigentský sen a jako druhý dirigent nastuduji Verdiho La traviatu. V neposlední řadě to jsou koncerty s Májovákem a mohu prozradit, že v příští sezóně v Karviné přivítáme skladatele a dirigenta velkého renomé Johana de Meije, se kterým budu osobně spolupracovat na přípravě koncertu v roce 2025.

As a conductor, you seem like quite a strict person. Who is hidden under that shell? Do you also enjoy your work?

Milan Bátor

Maybe I can have that effect on people, but I think anybody who gets to know me very quickly realizes that I'm not really like that. A conductor should have insight and a lot of self-confidence, because if they don't have that, they just confuse the musicians around them. Conductors who conduct for effect, to please the audience and the cameras, have never really appealed to me.

Milan Bátor

What does your ordinary working day look like? Do you have any essential rituals?

Milan Bátor

One ritual that I don't enjoy is getting up early. (laughs) I really don't like that. I consider myself a night owl, so I do most of my work in the evenings. For example, when I arrive to conduct in a city that I don't know very well, I try to get to know the place better whenever I have free time during rehearsals.

Milan Bátor

There are many definitions of music. Some people say it's playing with tones, others say it's audible emotion… What does music mean for you personally?

Milan Bátor

For me personally? That's a very difficult, yet very simple question. Music is part of me, it's my best friend, my lifelong love, inspiration, freedom, but also a drug… I could go on endlessly. Good music means everything to me. Sometimes it's difficult to distinguish what's good music and what's bad music, but I'll leave that up to the listeners.

Milan Bátor

That sounds nice. It seems that your future is bright. You're going to be working with the Czech Philharmonic and other big names in Czech culture. What else are you planning?

Milan Bátor

I greatly appreciate the offer to work with the Czech Philharmonic. It's one of the key moments in my career, and my collaboration with them will continue in 2025, so it's a real pleasure. I was also delighted to accept an offer to work with the Karlovy Vary Symphony Orchestra; we'll be doing some educational concerts, and I consider this a really important project that will help bring up a new generation of listeners. I'll be conducting at the Moravian Theatre in Olomouc, so audiences will see me performing Mozart's opera La Clemenza di Tito or Smetana's The Bartered Bride – and next season I'll realize another dream as the second conductor for Verdi's La Traviata. There will also be concerts with Májovák in Karviná, and I can reveal that next season we'll be welcoming the renowned composer and conductor Johan de Meij; I'll be working alongside him to prepare a concert in 2025.

Mezinárodní vzdělávání mění na Ostravsku životy

International education is changing lives in Ostrava

Program Erasmus+, který je jedním z největších a nejznámějších programů Evropské unie, hraje stále významnější roli v rozvoji mezinárodního vzdělávání na Ostravsku, kde přispívá ke zvyšování kvality školství i celkovému rozvoji regionu. V Česku Erasmus+ společně s další dvacítkou mezinárodních vzdělávacích programů spravuje Dům zahraniční spolupráce (DZS), národní agentura pro vzdělávání a výzkum.

Erasmus+ is one of the European Union's largest and best-known programmes, and it is playing an ever more important role in giving an international dimension to education here in Ostrava, helping to raise educational standards and boosting the development of the region as a whole. Erasmus+ in the Czech Republic is managed by the Czech National Agency for International Education and Research (known by its Czech initials DZS).

Program Erasmus+ otevírá cestu k mezinárodním vzdělávacím zkušenostem pro všechny úrovně školství v Česku. Do programu se zapojuje stále více mateřských, základních a středních škol, ale i univerzit a dalších institucí vzdělávajících dospělé nebo mládež jako jsou galerie či muzea. DZS přitom aktivně propojuje školy s firmami, neziskovými organizacemi a odborníky, čímž podporuje efektivní rozvoj mezinárodního vzdělávání v celém regionu. Pro Moravskoslezský kraj, který patří mezi první akreditované kraje v programu Erasmus+, přináší program nejen zvýšení kvality výuky a posilování kompetencí žáků a pedagogů, ale také napomáhá naplňovat strategické cíle, jako jsou větší atraktivita a kulturní rozvoj kraje, podpora zaměstnanosti či propojení regionu s dalšími evropskými partnery.

Moravskoslezský kraj jako premiant

Klíčovou roli v úspěchu mezinárodního vzdělávání hraje samotný kraj a jeho odbor školství, který vytváří pro instituce a školy vhodné podmínky a podporuje jejich zapojení. Moravskoslezský kraj je v tomto ohledu lídrem, protože aktivně propojuje místní vzdělávací instituce s firmami, médii i zahraničními partnery. Díky této spolupráci se daří nejen zviditelnit region na evropské úrovni, ale také přinášet nové příležitosti pro rozvoj inovací, kultury a podnikavosti.

„Moravskoslezský kraj je opravdu premiantem v projektech Erasmus+. Školy jsou zde velmi aktivní, nyní navíc podpořeny krajem, který se zapojil do projektu z pozice zřizovatele.“

Erasmus+ offers a path for people at all levels of the education system to gain international experience. It is available not only to universities, but also to preschools, primary and secondary schools, as well as other institutions with an educational role, such as galleries and museums. The DZS puts schools in direct contact with companies, non-profit organizations and experts in order to support the development of international education. The Moravian-Silesian Region was one of the first Erasmus+ accredited regions. Besides boosting the quality of teaching provision and strengthening students' and teachers' competencies, the programme also helps the region to plan its strategic goals in areas such as cultural development, the labour market, and links with other European partners.

One of the leading Czech regions

The Moravian-Silesian Region (particularly its Education Department) plays a key role in the success of international education by ensuring that schools and other institutions can make full use of the available opportunities. It is one of the leading Czech regions in this regard thanks to its active support for collaborative links between education providers, companies, the media, and partners abroad. These links help raise the region's profile on the international stage, as well as bringing new opportunities in innovation, culture and entrepreneurship.

Alžběta Trtková, the DZS's coordinator for regional cooperation, explained the region's role: "The Moravian-Silesian Region is

Díky tomu může do projektu přizvat školy, které doposud zapojeny do programu Erasmus+ nebyly,“ uvádí Alžběta Trtková, koordinátorka regionální spolupráce v DZS. Erasmus+ v období 2021–2027 je inkluzivnější, digitálnější a udržitelnější. Nabízí příležitosti pro všechny věkové skupiny a větší výběr pro organizace. Zatímco je již pevně zakotvený ve sféře regionálního i vysokoškolského vzdělávání v Moravskoslezském kraji, vzdělávání dospělých zůstává oblastí s velkým nevyužitým potenciálem. Tento segment nabízí širokou škálu příležitostí k rozvoji. Abychom přiblížili, jak mohou tyto projekty vypadat a jaké přínosy nabízejí, uvádíme konkrétní příklady.

Rozvoj regionu díky úspěšným projektům

Velice úspěšným projektem a příkladem dobré praxe, který realizovala Ostravská univerzita v roce 2021, je Projekt Inclusive Senior Education through Virtual U3A. Ten se zaměřil na vytvoření inkluzivního systému vzdělávání seniorů s využitím informačních technologií. Cílem bylo nejen rozvíjet digitální dovednosti seniorů, ale také je aktivně zapojit do tvorby a realizace eLearningových kurzů. Důležitou součástí projektu bylo propojení seniorů s mládeží, kde studenti pomáhali seniorům při přípravě kurzů a zároveň se podíleli na jejich technickém zajištění. Tento inovativní přístup umožnil seniorům nejen se vzdělávat, ale také přispívat do vzdělávacích procesů v roli vyučujících.

Dalším zajímavým a aktuálním projektem je projekt Stromy Evropy – Tiší strážci našich životů. Ten byl vytvořen společností Ostravské městské lesy a zeleň, s.r.o., a jeho hlavním cílem je zlepšit komunikaci s návštěvníky lesů. Projekt se zaměřuje na virtuální spolupráci a sdílení osvědčených postupů v oblasti ekologie a ochrany přírody. Zásadní součástí je také vzdělávání o ekologickém, kulturním a historickém významu stromů, které hrají klíčovou roli v každodenním životě. Pavel Kotala, vedoucí střediska Lesní školy, který za projektem stojí, k zapojení do programu uvádí: „Na úplném začátku mě hnala jakási vnitřní potřeba něco nového se naučit a vyzkoušet. Věděl jsem, že existují projekty Erasmus+ pro studenty. Že je zde ale možnost zapojení pro pracující s mládeží a dospělými, jsem se dověděl později. Následoval průzkum stránek DZS a školení v Praze, za které děkuji.“ Možnost vycestovat do Holandska znamenala pro Kotalu další posun. Získal nové zkušenosti a rozhled a rozhodl se napsat vlastní projekt.

highly effective in managing the Erasmus+ programme. Its schools are very active, and the region provides a strong support system to them. By acting as the main coordinating body, the region is able to involve schools that have no previous experience of Erasmus+.”

The current Erasmus+ programme (which covers the period 2021–2027) is more inclusive, digital and sustainable than ever before. It offers opportunities for all age groups, plus more flexibility for the organizations involved. One area that still holds plenty of untapped potential is adult education (lifelong learning). Here are a few examples to demonstrate the wide range of international opportunities that are available in the adult education sector.

Projects to help the region prosper

One highly successful example of good practice is a project implemented by the University of Ostrava in 2021: Inclusive Senior Education through Virtual U3A. The project created an inclusive system of education for seniors, based on the use of IT tools.

The aim was not only to boost seniors' digital skills, but also to actively involve them in creating and implementing e-learning courses. One of the key components of the project was the interconnection of seniors with members of the younger generation; students helped the seniors to create the courses, and they also provided technical assistance. This innovative approach meant that senior citizens participated not only as learners, but also in a teaching role.

Another exciting current project is Trees of Europe – Silent Guardians of our Lives. This project was devised by Ostrava's municipal parks and greenery management company, and its main goal is to improve communication with the general public who visit the city's forests. It focuses on virtual collaboration and sharing tried-and-tested good practices in ecology and environmental protection. The project also raises public awareness of the ecological, cultural and historical importance of trees, which play a key role in our everyday lives. Pavel Kotala, the head of Ostrava's Forest School (the project coordinator), explained how the project began: “I felt a need to learn something new, and to try it out. I knew that Erasmus+ was for students – but at first I wasn't aware that the programme was also open to organizations working with young people and adults. I attended a training session at the DZS

Inspirace ze zahraničí nese své plody

To, že je projekt přínosný, potvrzuje Kotala už po první aktivitě v Itálii, kterou v rámci projektu s kolegy absolvoval. „Získání nových pohledů v oblasti ekologie, ochrany přírody, místního přístupu k práci s dospělou veřejností a spolupráce s novou zahraniční organizací, to jsou věci, které zaujaly a inspirovaly všechny účastníky. Co se týká regionálního dopadu, tak u nás se můžou dospělí návštěvníci a nejen ti, těšit na výstavu, která si vezme za cíl informovat o důležitosti a historickém významu stromů a jejich zásadní roli ve společnosti.“

Významnou institucí zapojenou do programu Erasmus+ je také Muzeum Těšínska. To se dlouhodobě věnuje zachování a propagaci kulturního dědictví regionu a s ohledem na neustále se měnící požadavky moderního vzdělávání, muzeum rozšiřuje svou nabídku o inovativní programy zaměřené na dospělé návštěvníky. Cílem projektu je podpořit profesní rozvoj muzejních pracovníků prostřednictvím tzv. job shadowingu v zahraničí (vstřebávání nových metod a postupů na pracovišti u partnerské instituce). Projekt klade důraz na rozvoj mezinárodní spolupráce mimo česko-polsko-slovenský region tak, aby zaměstnanci získali novou perspektivu. Dále se zaměřuje na digitalizaci a zavádění interaktivních vzdělávacích prvků, které muzeum zpřístupní širší veřejnosti a přiláká tím nové návštěvníky.

Jste zaměstnanec nebo zástupce organizace a zaujala vás možnost zapojení se do programu Erasmus+? Navštivte stránky DZS (dzs.cz), kde se dovíte více o evropských programech a možnostech mezinárodního vzdělávání.

Autor /
Lucie Kalivodová
publicistka, PR konzultantka,
někdejší rozhlasová redaktorka

in Prague, for which I'm very grateful.” Kotala was also able to travel to the Netherlands on a fact-finding trip, where he gained valuable new experience and eventually decided to create his own project.

International inspiration has brought benefits

The first international activity in the project was a trip to Italy by Kotala and a team of colleagues. As he explains, the benefits soon became clear: “The entire team found it inspirational – we gained new insights into ecology, nature conservation, local approaches to working with the adult general public, and cooperation with an international partner. One of the direct regional impacts here in Ostrava is that visitors of all ages can now look forward to an exhibition presenting the importance and historical role played by trees in our society.”

Another important institution involved in Erasmus+ is the Těšín Regional Museum. The museum's mission is to preserve and promote the Těšín region's unique cultural heritage, and it has responded to the constant evolution of modern education by expanding its activities to include innovative educational programme targeted at adults. The museum's Erasmus+ project supports its staff's professional development by enabling them to take part in job shadowing schemes at partner institutions abroad, where they can gain new insights and inspiration for their day-to-day work. The project is expanding the museum's links beyond the immediate Czech/Polish/Slovak border area by setting up partnerships in other countries; this provides staff with a fresh and valuable new perspective. The project also focuses on digitalization and is introducing interactive educational methods, which will attract a wider range of visitors to the museum.

Are you an employee or representative of an organization that could benefit from becoming involved in the Erasmus+ programme? Visit the DZS website (dzs.cz), where you'll find a full range of information about European programmes and other opportunities in international education.

Author /
Lucie Kalivodová
journalist, PR consultant, former radio reporter

Nabídka pro investory je rozmanitá a vysoce atraktivní

Our offer for investors is diverse and highly attractive

Statutární město Ostrava pokračuje v nabídce zajímavých investičních projektů. Mnoho z nich skrývá značnou přidanou hodnotou, která může pro soukromé investory znamenat pomyslné „povznesení erbu“. Často jde o stavby měnící podobu celých lokalit, které výrazně zvyšují kvalitu života ve městě. Nedávno došlo k prodeji výškové budovy v Ostrčilově ulici, kde vznikne bytová rezidence dle návrhu slavné architektky Evy Jiříčkové. Další rozmanité projekty na své investory čekají.

Patří mezi ně nabídka pozemku v oblasti ulic Českobratská a B. Blachuta. Nezastavěná plocha je ideální k výstavbě polyfunkčního domu s bytovými jednotkami, kanceláři a službami. V blízkosti parcel se nachází dominanty nové kulturní části města – Janáčkůva konzervatoř, Polský dům nebo galerie současného umění PLATO. Neméně lukrativní je projekt jedinečné bytové rezidence Kostelní/Biskupská přímo v historickém centru.

Zájemci mohou využít rovněž dispozic Strategické průmyslové zóny Ostrava Mošnov, kde najdou 59,5 ha volných ploch. Nadstandardní servis poskytuje Ostrava těm, kdo se zabývají start-upy a inovacemi. Služby Moravskoslezského inovačního centra jsou jim plně k dispozici.

Vše potřebné najdete na www.investostrava.cz

Autor /
Marek Skřípský
redaktor Magistrátu města Ostravy, spisovatel

The City of Ostrava continues to offer a range of exciting investment projects for developers. Many of them will bring substantial added value, boosting the prestige of private investors. These are often projects that will completely transform their vicinity, helping to enhance quality of life in the city. The high-rise building in Ostrčilova Street (nicknamed “the skyscraper”) was recently sold to an investor, and it will be transformed into a state-of-the-art residential complex with a design by world-renowned architect Eva Jiříčková.

Other projects still await their investors. Among them is a vacant lot on Českobratská and B. Blachuta Streets, which will be an ideal location for a polyfunctional building with apartments, offices and services, situated in Ostrava's burgeoning cultural quarter near the Janáček Conservatory, the historic Polish community centre and the PLATO contemporary art gallery. An equally lucrative opportunity awaits investors at the Kostelní Street / Biskupská Street site in the historic city centre, which has been earmarked for a residential development.

Another key investment location is the Strategic Industrial Zone in Mošnov, where 59.5 ha of land is still available. Ostrava offers a range of high-quality services for start-ups and innovative companies at the Moravian-Silesian Innovation Centre (MSIC).

For more information see www.investostrava.cz

Autor /
Marek Skřípský
editor at Ostrava City Authority, writer

Nový život zchátralé ikony

Breathing new life into a derelict icon

Dlouhá léta Ostravany a návštěvníky našeho krajského města objekt bývalého obchodního domu Ostravica-Textilia doslova děsil svým neutěšeným stavem. Ale po téměř nekonečném období čekání a úvah, jak s tímto objektem v rozkladu naložit, se udál doslova zázrak, jehož hybatelem byl v roce 2014 Daniel Zeman. Právě on je s projektem rekonstrukce Ostravice spjat, a tak nyní tento ikonický dům konečně nádherně září svojí krásou do celého okolí. Jednoznačně tento pozoruhodný počín nejen v měřítku našeho města je skvělou příležitostí, jak položit panu Zemanovi několik otázek a více se dovědět o přeměně „ruiny“ v dnešní Boutique Business Inkubátor Ostravica (BBiO) a co zanedlouho široké veřejnosti nabídne.

Jaký je vůbec Váš vztah k Ostravě a kdy jste poprvé zaznamenal, že OD Ostravica-Textilia existuje?

Mám černou krev. Narodil jsem se a bydlel v Havířově, oba rodiče pracovali v Ostravě, takže cesta z Havířova na Ústřední autobusové nádraží k nim byl můj denní chleba. A odměnou za tu cestu býval občas chlebiček nebo rakvička v Ostravici. Ten dům znám tedy od raného dětství. Na mnoho let mě osud zavál mimo Ostravu, ale když v roce 2012 vznikla petice za jeho záchranu, bez váhání jsem ji podepsal. Štvala mě neurvalost a lhostejnost předchozích majitelů, nepořádek a stromy na střeše. V roce 2014 mě pak kontaktoval můj přítel, paradoxně Liberečák, s dotazem, jestli bych si nevěděl rady s nějakou „zakletou nemovitostí“. No, nevěděl. Ale byla to výzva, kterou jsem nemohl odmítnout a společně s ním jsme ji od předchozího majitele koupili.

Kdy se v hlavě úspěšného podnikatele, kterým bezesporu jste, zrodil nápad, že byste se mohl pokusit objekt Ostravica-Textilia zachránit a vdechnout mu nový život?

Nejprve to byly emoce, nikoliv čísla. Postavil jsem se do dvorany u schodů, všude kapala voda a kvetla plíseň, ale nad tou zkárou převládá pocit, ne nepodobný tomu, který má většina z nás v katedrále. A bylo rozhodnuto. Skvělé místo, genius loci a hluboká historie je u domů velká deviza. A zároveň odpovědnost pro majitele. A my jsme si jasně řekli, že Ostravica potřebuje novou funkci, nikoliv návrat zpět. Pokud má rekonstrukci a následný provoz něco zaplatit a uživit, tak nemůžeme začít znovu prodávat galanterii nebo zde vystavět skanzen zachycující někdejší slávu prvorepublikového obchodního domu. A tady je počátek naší často zdůrazňované orientace na nový průmysl, kreativní obory a logicky – na mladou generaci. A proto jsme se rozhodli respektovat dvě klíčové zásady. Tou první byla „historii se inspirováme a interpretujeme ji moderním jazykem, ale k historii se nechceme vracet“ a druhá „nechme v Ostravici vyrůst mladou generaci“. Trošku odbočím. Mírně se odlišuji od mých vrstevníků, kteří vidí

For many years, residents and visitors to Ostrava were appalled at the dismal state of one of the city's best-loved historic buildings – the former Ostravica-Textilia department store. But in 2014, after an almost endless period of waiting and discussions on what to do with the derelict building, a miracle happened – initiated by Daniel Zeman. It is primarily Zeman who is responsible for the complete revitalization of Ostravica, and for the fact that this iconic structure has finally been restored to its former glory. This remarkable achievement has attracted attention far beyond Ostrava itself, and it represents an ideal opportunity to ask Mr. Zeman several questions about how what was once a “ruin” has been transformed into the Boutique Business Incubator Ostravica (BBiO) and what it will offer to the public.

What is your connection with Ostrava, and when did you first become aware of Ostravica-Textilia?

I have “coal in my blood”. I was born and grew up in the nearby mining town of Havířov, and both my parents worked in Ostrava, so travelling by bus to the city was my daily bread. And sometimes I was rewarded with a sandwich or a cake at the Ostravica department store – so I've known about the building from an early age. For many years I lived outside the region, but in 2012 a petition was started in an effort to save the building from destruction, and I had no hesitation in signing it. I was annoyed by the previous owners' boorishness and lack of interest, and by the dismal state of the building with trees growing on its roof. In 2014, a friend (paradoxically from Liberec) contacted me and asked if I had any idea of what to do with this “cursed building”. I didn't, but it was a challenge that I couldn't ignore, so together we bought the building from its previous owners.

You're undoubtedly a successful businessman. Where did you get the idea of trying to rescue and revitalize Ostravica-Textilia?

At first it was all about emotions, not numbers. I stood in the main hall near the staircase, with dripping water and mould everywhere, but despite the scene's desolation I had a powerful feeling that was similar to what most of us feel when we're in a cathedral. And I took the decision. For a building, it's a huge advantage to have a great location, a unique genius loci and a rich history. But it's also a huge responsibility for the owner. We were both convinced that O-T needed a new function, not a return to the past. If a restoration project was to be financially viable and sustainable, we couldn't go back to selling haberdashery or create a museum recapturing the historic department store's former glory. And that was why we started to focus on new, creative industries and the younger generation.

s Danielem Zemanem
o vzkříšení jednoho symbolu...
we talked to Daniel Zeman
about revitalizing one
of Ostrava's symbols...

dnešní mladé pod mikroskopem tiktoků, instagramů a facebooků a mylně je považují za měkké, neodolné, pohodlné... Nemají dle mého názoru pravdu. Dnešní mladá generace je orientovaná na komunitu a rovnováhu mezi prací a zábavou. Chtějí rovnou propojovat práci a poslání. A občas se mi zdá, jako bychom jim to vyčítali, nebo záviděli. Já totiž vidím zároveň spoustu energie a kreativity. Mladí mají čas více přemýšlet nad tím, jak a co dělat. A náš úkol není je brzdit. Náš úkol je dát jim důvěru, příhodné podmínky, chcete-li hřiště, pro jejich rozvoj, práci a tvorbu. A tady už je jen krůček k tomu, co je oním novým životem. Útočiště pro kreativní, energické, na komunitu orientované lidi. A věřte mi, takových lidí je v Ostravě mnoho tisíc.

Jak to velmi často bývá u takovýchto rekonstrukcí, během celého procesu přeměny se objevují nečekané situace a nová zjištění, na které je třeba rychle a věcně reagovat. Jak tomu bylo v případě domu Ostravica?

Ano, tak tomu u rekonstrukcí bývá. Ale s dobrým a tvůrčím architektonickým týmem je vše snazší. Ale ptáte-li se na největší výzvy, pak jich pár bylo. Z nárožního domu Felixe Neumanna zbyla v jeho půli prakticky jen stěna fasády. Vystavění domu zevnitř do této fasády byl první oříšek. Další byla v průběhu rekonstrukce zjištěná dřevomorka v celé střešní konstrukci. Tu jsme nakonec obrátili v moderní skleněnou nástavbu. Samostatnou kapitolou je pak fasáda. Jak v dnešní době interpretovat fasádu z třicátých let? Kde sehnat ruce? Nakonec nám pomohl 3D tisk a parta nadšenců z Karlových Varů. A výsledkem je moderní fasáda, která zároveň nezapírá klasickou tvář zlaté prvorepublikové éry. A poslední z velkých výzev bylo zdvižení světlíku o dvě patra a jeho prosklení. Díky tomu jsme do domu dostali další energii, světlo a hloubku.

Co si pamatují už z dob svého dětství, v interiéru domu vždy dominovalo neodmyslitelné velkolepé schodiště, které před rekonstrukcí mnozí odepisovali, že už nikdy nepůjde zachránit v původní podobě. Jak se Vám tedy podařilo obnovit ho do této krásy?

Nebudu vám lhát. Zde napomohlo štěstí. Čtyři truhláři strávili touto skoro řezbářskou prací rok a půl života. Každý detail, každý záhyb, každou skříňku a intarzii udělali s fortem znovu. To schodiště pohladím pokaždé, když kolem něho jdu. A nejen já, myslím, že až půjdete kolem něj vy, uděláte to impulzivně též. V roce 2015 jsem měl příležitost provázet Ostravou třicetiletou skupinu pedagogů a studentů z Ústavu dějin a teorie architektury ze slovné ETH Zürich. Pro ně neoddiskutovatelnou hrdinkou byla Marie Frommer a nemohli pochopit, jak někdo mohl dovolit, že jeden z nemnoha jejích objektů v Evropě je v takto nuzném stavu.

Kým vlastně byla Frommerová a co se od ní díky vaší rekonstrukci podařilo zachránit?

Emancipovaná v době, kdy se to ještě moc nenosilo. Jedna z prvních absolventek architektury univerzity v Charlottenburgu (dnešní Berlínská technická univerzita). Architektka, která dokázala v roce 1929 nakreslit dům, na kterém o sto let později prakticky není co vylepšit, jen pietně opravit a zapracovat moderní technologie. Dům, který 70 let slouží jednomu účelu, aby se následně dokázal přizpůsobit účelu úplně jinému a přitom působit moderně. To je ukázka architektonické geniality.

We decided to follow two key principles. The first was that we would be inspired by history and interpret it in a modern language, but we didn't want to return to the past. And the second was that we wanted the younger generation to grow up in Ostravica-Textilia. Let me briefly digress. I'm slightly different from my peers who often see today's young people through the lens of Tiktok, Instagram and Facebook, wrongly concluding that the young are soft, that they have no resilience. In my view, that's not true. Today's younger generation is focused on community and finding a good work-life balance. And they also want their work to be a kind of calling. Sometimes I think my generation is critical of that, or is envious of them. But I see so much energy and creativity in young people, who have time to think more about what to do and how. And it's not our role to hold them back. Our role is to give them our trust, to provide the necessary conditions – a playing-field, if you like – to develop, work and be creative. From there, it's only a short step to what the “new life” of Ostravica-Textilia will be. It'll be a refuge for creative, energetic, community-focused people. And believe me, there are thousands of people like that in Ostrava.

As is often the case with such restoration projects, unexpected situations occur, forcing us to react quickly and effectively. Was that also the case with Ostravica?

Yes, that's typical with restorations. But if you have a good, creative team of architects, everything is easier. There were a few issues that were particularly challenging. Almost the only part of Felix Neumann's corner building that remained intact was the outer wall, and building inwards from this façade was tricky. Another issue was that we found woodworm in the entire roof structure – and eventually we built a modern glass superstructure on top. The façade was another question we had to address. How do you interpret a 1930s façade today? Where do you find people who are capable of doing something like that? Eventually we relied on 3D printing and a group of enthusiasts from Karlovy Vary, who created a façade that is modern yet still nods to the classic forms of the inter-war era. The last major challenge was raising the skylight by two floors and installing the glass. That enabled us to bring energy, light and depth into the interior.

I remember from my childhood that the dominant feature of the interior was a grand staircase. Many people thought it wouldn't be possible to restore the staircase to its original state. How did you manage to do so?

I'm not going to lie – we were lucky. It took four carpenters a year and a half of their lives to create this work of art. Every detail, every carving, every panel, every inlay – they recreated everything with consummate skill. I always stroke the staircase whenever I walk past. And I think you will feel an urge to do so too. In 2015 I had the opportunity to accompany a group of 30 teachers and students from ETH Zürich's renowned Institute for the History and Theory of Architecture when they visited Ostrava. For them, Marie Frommer was an absolute hero, and they couldn't understand why one of her buildings was in such an appalling state.

S ohledem na nedaleký komplex Nové Karoliny určitě nemělo smysl obnovovat původní obchodní dům se zaměřením na oblečení a textilie. Jak a kdy jste dospěli k myšlence zřídit zde BBiO a co si pod tou zkratkou vlastně máme představovat? Jak vidíte budoucnost BBiO a jeho vliv na společenské dění v našem městě?

Dovolím si doplnit název. BBiO je primárně „HOME & ... office“. Lépe to vystihuje denní náplň tohoto domu. Krásné, útulné, inspirativní místo pro tvorbu kreativních lidí. Prostor pro ty, kteří nechtějí váhat mezi home office a prací v kanceláři. Místo, kde si v práci připadáte jako doma. Kde potkáváte podobně naladěné lidi, kterým říkáme BBiO klan. Místo, kde si klidně i v práci odpočínáte, dobře se najíte a třeba i strávíte kulturní večer. A zde se dostávám ke společenské funkci BBiO. Klub, dvorana, auditorium a další prostory jsou výzvou pro tvůrce, inspirátory, a performery, a tak můžete očekávat více jak 100 pozvánek ročně na různorodé aktivity. Od klasické hudby po taneční muziku, od mluveného slova po moderní tanec, výstavy či performance, ale třeba i letní posezení na zelené střeše, sledování sportovních přenosů v auditoriu nebo filmu na Benešáku. Příležitostí potkat se v BBiO bude opravdu hodně.

Vaše podnikatelská činnost a k tomu souběžně proces záchranu domu Ostravica, to ve výsledku muselo být velmi náročné. A tak bych se nakonec zeptal, jak Daniel Zeman udržuje svěží mysl a pohodu, která z Vás vyzařuje? Kde bere tu sílu a chuť věci měnit a jak relaxuje a co mu v životě dělá radost?

Asi mám šťastnou genetiku. Již od mládí přirozeně hledám na všem pozitivní. Mám za to, že těžký den, řešení problému, pády i odřená kolena mě jen posílí. A lehký a prosluněný den mě potěší. Zkrátka, nehroutit se z těžších dnů a nezapomenout se těšit z malých věcí je fajn recept pro svěží mysl. Ale aby to bylo možné, potřebuji dobít baterky. Prvním zdrojem energie je má milující rodina, dvě nádherné děti, kamarádi. A druhým zdrojem je, možná překvapivě, dobře dávkovaná samota. Denně strávím minimálně hodinu sportem s teniskami na nohách, na kole či v bazénu. Bez telefonu, jen sám se sebou a se svými myšlenkami. Je to skvělá terapie pro neklidnou mysl padesátníka.

Who was Marie Frommer, and how much of her legacy has been rescued thanks to your restoration?

She was a remarkable woman. A Polish Jew, emancipated in an era when that was not yet common. One of the first women to study architecture at the Charlottenburg University (now the Technical University of Berlin). In 1929 she managed to design a building that even today, almost a century later, is basically unimprovable – we simply need to restore it with reverence and install new technologies. For 70 years the building served a single purpose, and now it's capable of being adapted to a completely different purpose, without losing its modernity. That's a mark of architectural genius.

With the Nová Karolina shopping complex so close, there was certainly no point trying to go back to selling clothes and textile goods. What led you to create BBiO, and what does it do? How do you see the future of BBiO and its impact on the life of Ostrava's community?

To clarify, BBiO is primarily a kind of home rather than just offices. That's a better way of understanding what it does every day. It's a beautiful, cosy, inspirational place where creative people can work. A space for people who don't want to choose between working from home and working in an office. Somewhere you'll feel at home even when you're at work – where you'll meet like-minded people, who we call the BBiO clan. A place where you can relax at work, enjoy a good meal or an evening of culture. And that brings me to the community dimension of BBiO. The club, hall, auditorium and other spaces are a challenge for creative and inspirational people, for performers, so there will be over 100 activities of various kinds every year – from classical music to dance music, from the spoken word to modern dance, exhibitions and performances, as well as the green roof for relaxing in the summer, the auditorium for watching sports broadcasts, or the outdoor cinema in the neighbouring square. BBiO offers plenty of opportunities to meet up with people.

It must have been very difficult to combine your business activities with the restoration of Ostravica. So my final question is about how you manage to maintain the fresh mind and calm that you exude. Where do you get the strength and desire to change things, and how do you relax?

I think I must have been born like this. From an early age I've always seen the positive side of everything. I think that a hard day, problem-solving, a fall or a grazed knee – all those things just make me stronger. And an easy, sunny day brings me joy. The key thing is not to get overwhelmed by the hard days, and to remember to enjoy small things – that's a good recipe for keeping your mind fresh. But to do that, I need to recharge my batteries. My main source of energy is my loving family, my two wonderful children, my friends. The second source, perhaps surprisingly, is a good dose of solitude. Every day I run, cycle or swim for at least an hour. Without my phone, just me and my thoughts. That's a great form of therapy for the restless mind of a man in his fifties.

Autor /
Tadeáš Goryczka
architekt, kurátor, publicista

Autor /
Tadeáš Goryczka
architect, curator, journalist

Ostrava bude hostit mistrovství světa žen ve florbale. Padne znovu divácký rekord?

Ostrava is set to host the Women's World Floorball Championships. Will a new attendance record be set?

Statutární město Ostrava se stane jedním ze dvou dějišť světového šampionátu žen ve florbale, který proběhne v prosinci roku 2025. Vrcholná akce se vrátí do třetího největšího města v České republice po dvanácti letech.

Česká florbalová reprezentace bude na turnaji obhajovat bronzové medaile ze světového šampionátu v Singapuru, k jejichž zisku pomohly také ostravské rodačky Michaela Kubečková s Denisou Ratajovou a řada dalších hráček s minulostí či současností v ostravských klubech. Titul mistryň světa naposledy získaly Švédky, které slavily zlato i v OSTRAVAR ARENĚ v roce 2013.

Vrcholná akce přivítá šestnáct týmů. Kromě pořadatelského Česka vzejde zbytek účastnických zemí z kontinentálních kvalifikací. Evropské týmy – včetně českých sousedů z Německa, Polska, Rakouska i Slovenska – budou bojovat o svou účast v Brně a Ostravě na přelomu ledna a února v lotyšské Valmieri, respektive italském Lignano Sabbiadoru. V první polovině nadcházejícího roku pak proběhne v České republice los mistrovství světa, na němž poznáme složení základních skupin, které bude hostit Brno.

Do ostravské haly ve Vítkovicích se přesune centrum dění na rozhodující fázi turnaje. Fanoušci a fanyňky v OSTRAVAR ARENĚ tak uvidí duely vyřazovací části včetně víkendových bojů o medaile, do nichž bude chtít znovu promluvit i česká reprezentace.

Už první šampionát žen, který hostila města Brno a Ostrava, dokázal překonat tehdejší rekord v návštěvnosti. Celý turnaj navštívilo téměř 49 tisíc diváků a diváček. Překonal je až o šest let později mistrovství světa ve švýcarském St. Gallenu. Cílem pořadatelského týmu bude znovu nalákat do ochozů rekordní počet lidí. Už nyní si ve fanshopu Českého florbalu můžete zakoupit první předměty z kolekce MS 2025.

Žádná síla není jako ta ženská

Na začátku dubna roku 2024 byla zveřejněna komplexní identita mistrovství světa žen, která je laděna do světlých a energických barev, které odkazují na větší pestrost ženského světa včetně barvitějších emocí při prožívání sportu.

After a gap of twelve years, Ostrava will again be one of the two host cities for the Women's World Floorball Championships to be held in December 2025.

The Czech national team will be defending the bronze medal it won at the 2023 world championships in Singapore. The bronze-winning team featured two Ostrava-born players (Michaela Kubečková and Denisa Ratajová) as well as several other players with connections to Ostrava's floorball clubs. The current world champions are the Swedes, who also took the gold at the last championships hosted in Ostrava back in 2013.

The 2025 championships will feature 16 teams in total. Except for the hosts, all of them will come through the continental qualification system. For the European teams – including Czechia's neighbours from Germany, Poland, Austria and Slovakia – the qualifying rounds will take place in late January and early February 2025 in Valmiera (Latvia) and Lignano Sabbiadoro (Italy). The draw for the group stage of the championships (which will be played in Brno) will take place in the first half of the year.

For the knockout stages, the tournament will move to the Ostravar Arena in Vítkovice, where fans will be able to enjoy a fiercely competitive series of games culminating in the semi-finals and the final (held at the weekend). The Czech team will be aiming to once again confirm their credentials with a medal-winning performance.

The 2013 championships – also hosted jointly by Ostrava and Brno – set an attendance record, attracting almost 49,000 spectators. This record remained in place for six years until it was surpassed at the championships held in St. Gallen (Switzerland). The 2025 organizing team will be keen to reclaim the attendance record, and the first items from the 2025 world championships collection can already be purchased from the Czech Floorball fan shop.

No power like women power!

In early April 2024, Czech Floorball unveiled the complete visual identity for the 2025 championships. Featuring bright and energetic colours, the design symbolizes the diversity of women's world, including the passionate emotions women experience during sport.

Základní vizuál dává najevo, že ženy jsou silné a tvoří důležitou součást jednoho z nejoblíbenějších českých sportů. Cílem není se vymezovat vůči ostatním, ale naopak jasně a hlasitě říci, že žádná síla není jako ta ženská (anglicky No Power Like Women Power!).

Zaoblený tvar loga připomíná míček, který přináší radost celé řadě hráček napříč světem, další prvky vycházejí ryze z podstaty ženského florbalu. Logo má podobu písmena "W", které je počátečním písmenem anglického slova "women", což česky znamená ženy. Tvoří jej také dva větknuté zuby, jež reprezentují dravost, kterou do florbalu vkládají nejen reprezentantky, ale všechny ženy a dívky věnující se florbalu. Identita MS 2025 je kompletně popsána také na webu www.wfc2025.cz.

Vizuální identita světového šampionátu 2025 vznikala několik měsíců, a to i za diskuze se samotnými reprezentantkami či vybranými hráčkami ČEZ Extraligy. Podložena je také výsledky hloubkového výzkumu, který se zabýval tématem žen ve florbale i sportu obecně. Logo je navrženo tak, aby se s ním dalo pracovat při různých příležitostech a událostech. Šampionát však zůstává hlavním vrcholem a hybatelem ženského florbalu. "Nejedná se pouze o symbol jednoho šampionátu. Jeho cíl a smysl je mnohem hlubší – spojuvat. Logo má být symbolem všech aktivních, bývalých i budoucích hráček. Důležité pro nás je, že jeho aplikace neskončí šampionátem. Mistrovství světa bereme jako velkou příležitost, jak zvednout téma žen ve florbale, a to nejen na pozici hráček nebo trenérek, ale chceme, aby ženy byly ve vysokých pozicích v klubech nebo vedení Českého florbalu," říká prezident Českého florbalu Daniel Novák.

Společně s novou identitou vzniká také speciální platforma (web a sociální síť), která si klade za cíl posilovat povědomí o ženách ve sportu, vzdělávat a hlavně být vidět i slyšet. Mistrovství světa, a s ním spojená prestiž a medializace, bude dalším významným akcelerátorem pro tuto platformu, která se stane nedílnou součástí prezentované identity a významným přesahovým projektem. Nejzajímavějším obsahem platformy budou příběhy žen napříč sporty, výkonnostmi i generacemi a hlavním cílem je spojuvat, protože žádná síla není jako ta ženská.

Autor /
Richard Wagner
sportovní publicista, mediální konzultant

This visual expression showcases women's strength and celebrates the key role of women in one of the most popular Czech sports. The goal is not to be in opposition to others, but to loudly and proudly proclaim "No Power Like Women Power!"

The rounded shape of the logo resembles a ball – something that brings joy to players all over the world. Other elements are derived purely from the essence of women's floorball. These include the "W" shape of the logo (W for women), made up of teeth biting into a ball, which represents the fiercely passionate commitment brought to the game not only by the women's national team, but by all women and girls who play floorball. The visual identity for the 2025 championships is described in more detail at www.wfc2025.cz.

The design process for the visual identity took several months, and it involved discussions with players from the Czech national team as well as selected stars from the Czech league. It also reflected the findings of in-depth research into women in floorball and in sports generally. The logo has been designed to be versatile, so it can be used for various occasions and events. However, the championships remain the highlight and the main driver of women's floorball, as Czech Floorball's President Daniel Novák explained: "It's not just a symbol of one championship. Its goal and purpose are much deeper – to unite. The logo is meant to be a symbol for all active, former, and future players. It's important for us that the logo will live on even after the 2025 championships. We see the event as a great opportunity to raise the profile of women in floorball – not only players and coaches, but also women who work in the management of clubs or Czech Floorball.

Alongside the new visual identity, a special platform (combining a website and social media) has been created in order to raise awareness of women in sport and to ensure that their presence can be clearly seen and heard. The world championships will bring global prestige and intense media attention, helping to boost the platform's visibility and enabling it to function as an integral part of the event's identity. The core content on the platform will tell the personal stories of women from various sports, generations and levels of ability – and its goal will be to unite, because there's no power like women power!

Author /
Richard Wagner
sports journalist, media consultant

Mistrovství světa v Ostravě? Můj velký sen

Florbalistka NELA SIKOROVÁ, republiková mistryně a hráčka 1. SC Tempish Vítkovice

The World championships in Ostrava? My big dream

Floorball star NELA SIKOROVÁ, Czech league title-holder and a player for SC Tempish Vítkovice

V 18 letech už ví, jak chutná velký sportovní úspěch, o těch největších si ale stále sní. Obdivuje úspěšné sportovce, kteří pocházejí z Ostravska, sama se dost možná takovou sportovkyní stane. Už ví, jaké to je vstřelit gól na juniorském mistrovství světa, teď věří, že se jí v roce 2025 podaří něco podobného na světovém šampionátu v Ostravě.

I z fotografií je patrné, že jste spíše atletický typ štíhlé mladé dívky, o to víc překvapí, že jste původně chtěla hrát hokej...

Ano, to je pravda. Když jsem byla dítě, rodiče mě chtěli dát na nějaký sport. Já chtěla hrát hokej, ale jim se to asi zdálo být hodně klučičí. Tak mi vybrali, asi abych byla spokojená, něco, co se hokeji trochu podobá. A tak jsem začala hrát florbal. Byla jsem nakonec ráda, protože mě ještě předtím zkoušeli dát na atletiku, a tam se mi to nelíbilo vůbec.

Atletika je přitom krásný sport, v Ostravě jsou k němu navíc vytvořeny výborné podmínky včetně atletického stadionu...

Ano, ale tehdy rozhodlo něco úplně jiného. Ostatní děti v atletice se ke mně nechovaly moc hezky.

At the age of 18 she has already tasted sporting success, but she still dreams of even greater achievements. She admires successful athletes from Ostrava, and one day she might be ranked among them. She has already scored a world championship goal at junior level, and now she's confident that she'll perform well at the 2025 Women's World Floorball Championships in Ostrava.

Even from photographs, it's clear that you're a slim, athletic type, so it's quite surprising that you originally wanted to play ice hockey...

Yes, that's true. When I was a child, my parents wanted me to play a sport. I wanted to play ice hockey, but they probably thought that was something for boys. So to make me happy, they chose something that was a bit like ice hockey – and that's how I started playing floorball. In the end I was glad, because they'd tried to get me to do athletics, and I didn't enjoy that at all.

Athletics is a wonderful sport, and Ostrava has excellent facilities including a great athletics stadium...

That's true, but at the time there was a different problem – the other kids in the athletics group weren't very nice to me.

Nakonec jste nejspíš zvolila správně. Je vám teprve osmnáct let, ale už sbíráte úspěchy. Ligový titul, bronz z juniorského světového šampionátu...

Je pravda, že už jsem něco zažila. Třeba to juniorské mistrovství světa, nebo extraligové superfinále. To jsem si opravdu užila. Už jen to, že jsem tam mohla být. Ale zároveň to pořád beru tak, že hodně, možná to hlavní, toho mám ještě před sebou. Takže se nezastavuju.

Když je řeč o světovém mistrovství juniorek, jak těžké pro vás bylo vybojovat si účast na něm?

Ta cesta byla vlastně dvouletá. Začala v okamžiku, kdy jsem byla poprvé nominovaná na reprezentační akci. Od té doby jsem věděla, že se chci na mistrovství světa dostat. I když bylo ještě hodně daleko. Věděla jsem, že pokud tam chci opravdu být, a ten první velký sen si splnit, musím na sobě ještě hodně máknout. Třeba pokud šlo o fyzickou kondici. Tam mi tehdy hrozně moc pomohla letní příprava s ženami ve Vítkovicích. A musela jsem výrazně zlepšit i techniku. Takže cesta to byla dlouhá, ale do jejího cíle jsem došla.

A v boji o bronz jste vstřelila velmi důležitý gól...

By to gól do prázdné branky, ale i ten se počítá. Braly jsme z toho mistrovství bronz, ale i tak tam byla cítit trocha zklamání...

In the end you seem to have made the right choice. You're only 18, but you've already tasted success. A league title, a bronze at the junior world championships...

It's true, I already have some experience – the world championships, the league superfinal. I really enjoyed that – simply the fact of being there. But I still think that a lot of things – perhaps the main things – are still ahead of me. So I'm not going to stop now.

Talking about the junior world championships, how difficult was it for you to make the team?

My route to the team took two years. It began when I was first chosen to represent the Czech Republic. From that moment I knew I really wanted to play in the world championships – though that was still a long way off. I knew that if I really wanted to play in that team, and to realize my first big dream, I had to work very hard on my game. One aspect was fitness; it really helped me when I trained with the women in Vítkovice during the summer. I also had to work to improve my technique. So the path to the championship team was a long one, but I achieved my goal.

And you scored a very important goal in the battle for bronze...

It was an empty-net goal, but even those count. We took home the bronze medal, but still there was a feeling of disappointment...

Kvůli semifinálové porážce s Finskem? Seveřanky byly přece favoritem toho duelu...

To ano, ale prohrály jsme až v prodloužení, to vždycky bolí. A tím pádem jsme si nemohly zahrát finále se Švédkami, na které jsme si docela i věřily, protože předtím na Polish Cupu jsme je ve finále dokázaly porazit. Cítily jsme, že by se nám to mohlo podařit i na mistrovství a že bychom to mistrovství mohly celé vyhrát. Škoda.

Na zlato jste si ale v uplynulé sezoně sáhla, a sice na to extraligové. A to proto, že Vítkovice v superfinále porazily Chodov. A pozor: i díky vaší asistenci na velmi důležitý gól na 2:1 pro Tempish!

Hodně lidí mi říkalo, že jsem ten gól měla dát já. Takže jsem z toho pak možná byla i trochu smutná. I když z toho, že jsem mohla týmu pomoci k vítězství, jsem měla samozřejmě radost!

A smutná proto, že jste si ve velké šanci dokázala položit brankářku, ale už se vám nepovedlo usměrnit míček do sítě?

Ano, bylo to tak. Spoluhráčka Simona Grapena mi nahrála do velké šance, ale míček mi v rozhodujícím okamžiku nějak poskočil a já to do branky nedokázala usměrnit. Naštěstí, když jsem pak byla s míčkem za brankou, jsem si hned všimla, že gólmanka vlastně pořád není úplně v brance, tak jsem nahrála Simoně zpět a ona to dala do prázdné branky. Byl to v tu chvíli skvělý moment, daly jsme gól a já měla gólovou přihrávkou, ale pak mě dodatečně mrzelo, že jsem ho nedala sama, když jsem tu šanci měla.

Jste ambiciózní?

Hodně. To mám po tátovi. Jsem za tenhle povahový rys vděčná, protože co chci, za tím si prostě jdu. Teď je mým snem účast na mistrovství světa žen. I když to je ještě hodně vysoko.

Because of the semi-final defeat to Finland? They were the favourites.

Yes, they were, but we lost the game in overtime, and that always hurts. It meant we couldn't play in the final against Sweden; we were confident that we could beat the Swedes because we'd already beaten them in the final of the Polish Cup. We felt we could repeat that at the championships, and take the gold. It's a pity we couldn't do that.

But you did win one gold medal last season – the league title, when Vítkovice defeated Chodov in the superfinal. And again: you played a key role with an assist for the goal that took the score to 2:1!

Lots of people told me that I should have scored that goal, so perhaps I was rather sad. But of course I'm delighted that I helped our team win the match!

And were you sad because you managed to beat the goalkeeper, but you didn't manage to put the ball in the net?

Yes – my teammate Simona Grapena set me up with a great chance, but at the crucial moment that ball bounced and I couldn't put it in the net. Luckily, when I had the ball behind the net, I noticed that the keeper was out of position, so I passed the ball back to Simona and she scored into an empty net. It was a wonderful moment – we'd scored a goal and I'd made the assist – but afterwards I regretted not having scored the goal myself when I had the chance.

Are you ambitious?

Very. I got that from my dad. I'm grateful for that character trait, because if I want something, I really go for it. Now my dream is to play in the world championships – though that's still a long way off.

Jste hrdá Ostravanka?

Jsem. Reprezentuju především svůj klub, to jsou Vítkovice, ale vím, že tím zároveň reprezentuju i tohle město. A není mi to jedno. A nemám to tak jenom sama se sebou. Když se třeba dívám na olympiádu a vidím tam nějakého sportovce, který je tady z Ostravska, udělá mi to radost a cítím to najednou jako motivaci.

Aktuálně třeba Nikol Ogrodníková?

Třeba ona, ano. Anebo David Pastrňák, který dal teď ve finále mistrovství světa gól. Vždycky mi dělá radost, když vidím, že se mu daří i v NHL. Klub, který je kousek odtud a kam až se dostal.

Máte v Ostravě svá oblíbená místa?

Odmalička bydlím na okraji Ostravy, vyrostla jsem ve Svinově, žiju tam doteď. Centrum Ostravy je fajn, ale lépe se cítím tam u nás.

Svinov má také svá kouzelná místa...

Třeba okolí kostela Krista Krále, tam to mám hodně ráda. I proto, že se tam setkávám s kamarády. Jo, a taky mám ráda jednu svinovskou restauraci, která je sice známá výběrným masem, ale já tam chodím na zmrzlinu.

Pojďme zpět k florbalu. Na konci roku 2025 se v Ostravě bude hrát mistrovství světa ve florbalu žen. Zrychluje se vám při pomýšlení na tuto skutečnost tep?

Jo. A hodně. Je to něco, čemu vlastně ještě nemůžu ani uvěřit. Vždycky si vzpomenu, když se hrávalo extraligové superfinále v Ostravě a my jsme se na to šly s mámou dívat. A já si říkala, že bych si jednou chtěla tohle superfinále zahrát. A splnilo se mi to. Možná se mi to tehdy zdálo nemožné, a přesto se to stalo. A tak možná ani splnění snu, že bych si zahrála na mistrovství světa, a ještě k tomu v Ostravě, taky tím pádem není tak úplně nemožné. Ale je to zase o velký stupeň výš...

Ambice, jak už víme, máte. Co ještě to bude potřebovat?

Bude to ještě hodně běhání, hodně posilování, než se k tomu přiblížím, pokud se mi to podaří. A samozřejmě, vedle síly bude důležité posunout se i technicky. Ale věřím, že pokud budu pracovat tak, jak pracuju teď, mohlo by to přijít. A ještě jedna okolnost bude důležitá. Mít štěstí a nezranit se.

Připomeňme, že v širší nominaci České republiky už jste se v létě ocitla...

Musím říct, že zprvu jsem z toho byla trochu nervózní. Ale pak, když jsem holky z reprezentace poznala a zjistila jsem, že jsou úplně v pohodě, už je té nervozity méně. Taťka mi říkal, že když hrával, bylo vždycky těžké zapadnout jako mladý hráč do party starších chlapů. Já to беру jako výzvu. Prostě to tak má být. Ono je to těžké. Já vlastně nechci žádnou holku o její místo v reprezentaci připravit. Ale na druhou stranu, moc si chci na tom domácím mistrovství světa zahrát.

Autor /
Richard Šíma
někdejší sportovní reportér, publicista, novinář

Are you proud of being from Ostrava?

I am. I represent my club, Vítkovice, but I know that I'm also representing the city. And that's important to me. It's something I feel about other athletes too: if I'm watching the Olympics, for example, and I see an athlete who's from Ostrava, it makes me happy, and I feel it motivates me.

Such as the athlete Nikol Ogrodníková?

Yes, for example. Or the ice hockey star David Pastrňák, who recently scored a goal in the world championship final. It always pleases me when he does well in the NHL – he's from around here, and look what he's achieved.

Do you have any favourite places in Ostrava?

From an early age I've lived on the outskirts of the city – I grew up in Svinov, and I still live there. The city centre's great, but I prefer it at home.

Svinov also has some beautiful spots...

Like the area around the church – I really like it there, partly because it's where I meet up with friends. Oh yes, I also like a restaurant in Svinov; it's well-known for its meat, but I go there for their ice cream.

Let's return to floorball. At the end of 2025, Ostrava will host the women's world championships. Does the prospect set your pulse racing?

Yes – a lot. It's something I still can't quite believe. I always remember when the league superfinal was played in Ostrava, and my mum and I went to see the game. I said that one day I'd like to play in the superfinal – and that dream has come true. Back then it might have seemed impossible, but it became a reality. So my dream of playing in the world championships here in Ostrava might not be an impossible dream at all. However, that's a really big step up for me...

We know you're ambitious. What will you need to do in order to achieve your dream?

I'll need to do a lot of running and weight training before I can come close to that. And of course, I'll also need to improve technically. But I'm confident that if I work like I'm working now, it could become a reality. And there's one more important factor: I need to be lucky and not get injured.

You've already been in the national team squad this summer...

I have to say that at first I was rather nervous about it. But then, when I met the girls from the national team and found that they're totally cool, I was less nervous. My dad said that when he was playing, it was always difficult as a young player to fit into a group of older guys. But I see it as a challenge – that's how it should be. It's difficult: I don't want to deprive any girl of the chance to play in the national team, but on the other hand, I really want to play at the world championships in my home city.

Author /
Richard Šíma
former sports reporter, journalist, writer

O STRAVA

Kolébku parahokeje je Švédsko, kde tento sport vznikl na počátku šedesátých let minulého století v stockholmském rehabilitačním centru coby alternativa hokeje. Pokud byste hledali aktuální světové centrum parahokeje, jednoznačně byste museli hledat v Česku, a to přímo v Ostravě!!! Rok 2019 změnil vnímání nejen parahokeje, ale i sportu handicapovaných. Říkalo se tomu ostravský zázrak. Desetitisíce lidí fandily na světovém šampionátu parahokejistů přímo v Ostravar Aréně. Další stovky tisíc po celém světě u televizních přenosů. Od té doby se parahokej v Česku značně proměnil, profesionalizoval a přinesl první významné úspěchy, medaile. Ostrava se stala světovým srdcem tohoto sportu.

Para ice hockey has its origins in Sweden, where the sport was invented in the early 1960s at a Stockholm rehabilitation centre as an alternative version of ice hockey. But if you're looking for the world's most important centre of para ice hockey today, look no further than Ostrava!!! In 2019 the city hosted the World Para Ice Hockey Championships, a milestone event that sparked an explosion of interest - with tens of thousands of spectators packing out the Ostravar Arena plus hundreds of thousands watching on TV all around the world. The event brought a revolutionary change in public perceptions of para ice hockey and para sports in general - and it became known as "the Ostrava miracle". It helped to transform the sport in the Czech Republic, making it more professional and bringing the first medals to the national team. Ostrava has now become the world hub of para ice hockey.

Ostrava novodobým světovým centrem parahokeje

Ostrava is the new world centre of para ice hockey

Malá země, kde se brousí diamanty. Tak mluví o Česku a tuzemském parahokeji trenér Jiří Bříza. Není divu. Zatímco třeba Amerika má k dispozici tisíce zájemců hlavně z řad bývalých vojáků, u nás tento sport hraje sotva stovka mužů a žen. Parahokej byl v roce 2019 ještě dosti nepracovaným minerálem. Jeho podobu ale postupně vybrousili k dokonalosti hlavně lidé kolem Jiřího Šindlera, tedy šéfa organizačního týmu Mistrovství světa v parahokeji Ostrava 2019. Právě on přišel s myšlenkou uspořádat v Ostravě (tehdy už podruhé, první MS se hrálo taktéž v Ostravě už v roce 2009) světový šampionát. Jenže se nedržel typického stereotypu kolem sportu handicapovaných, tedy hlavně moc nevyčnivat a moc do toho neinvestovat. Sestavil profesionální tým, který naopak značně investoval do marketingu, propagace i zlepšení zázemí pro českou parahokejovou reprezentaci. Mnozí se jeho tehdejšími ambicím smáli. Jak překvapivé ale bylo, když ostravský turnaj nakonec v Ostravar Aréně navštívilo rekordních pětadvacet tisíc fanoušků. Hala hlásila opakovaně vyprodáno. Záběry z Ostravy se navíc živě promítaly třeba v rámci elitní zámožské NHL a celkově je sledovaly další stovky tisíc lidí po celém světě. Ostrava se zapsala do historie tohoto sportu. Tento šampionát popularitou a návštěvností dodnes nikdo nepřekonal. A pro Česko začalo intenzivní broušení diamantů.

Od rozvojových kempů po první medaili

Česká parahokejová reprezentace v roce 2019 v Ostravě medaili nevybojovala. Zato získala popularitu, zájem fanoušků, investorů, sportovních organizací, veřejnosti. Najednou bylo na čem stavět a co brousit. Česká reprezentace patřila dříve k těm nejstarším na světě – věkový průměr 36 let. Jenže bez mladých, není budoucnosti. A tak Český para hokej, tedy organizace, která sestává z organizátorů onoho historického šampionátu, vymyslela **Rozvojové kempy parahokeje**. A začaly jak jinak než v Ostravě.

A small country that cuts the finest diamonds – those are the words of the Czech para hockey coach Jiří Bříza. It's a good description: in the USA, the sport is played by thousands of people (mainly veterans), but only around a hundred Czechs are active players. In 2019 the sport was still something of a “raw” diamond, but since then it has been cut to perfection thanks to the team headed by Jiří Šindler, the organizers of the World Championships in Ostrava. It was Šindler's idea that Ostrava should host the event for the second time (the first time was in 2009). But he refused to accept the usual approach taken in para sports – to minimize investments and reduce risks. Instead, he assembled a professional team and invested heavily in marketing, promotional campaigns, and improving facilities for the Czech national team. Many people thought he was misguided – but they were proved wrong when a record 45,000 spectators attended the sold-out matches at the Ostravar Arena. Moreover, live feeds from the games were shown at NHL matches and elsewhere, attracting hundreds of thousands of new spectators all around the world. Ostrava has helped revolutionize the sport, generating attendances and levels of interest that have still not yet been surpassed. And for the Czech team, the “diamond-cutting” process began...

From development camps to the first medal

The Czech national team was not one of the medal-winners at the 2019 World Championships. But the team earned huge popularity and interest among fans, investors, sporting organizations and the general public. Suddenly there were raw diamonds that could be cut. At the time, the Czech team had the highest average age (36) of any national team – but without youth there is no future, so the national governing body Czech Para Hockey (which organized the 2019 event, and has its offices in Ostrava) decided to hold a series of **para ice hockey development camps**. Naturally,

Možnost pro děti, ale i starší začínající hráče a hráčky po úraze, nemoci s vrozenou vadou nebo handicapem, jak sportovat, realizovat se, reprezentovat, plnit si sny, být součástí týmu, party. Dalším krokem byla edukace. Informovat neustále veřejnost o tom, že handicapem život nekončí, ale pro mnohé často začíná. Tak vznikl také speciální program pro školy **Para tour**. Staví na zkušenostech Univerzity Palackého v Olomouci a Ostravské univerzity. Dalším střípkem skládačky byl také prvek festivalové popularizace. Český para hokej tak začal pořádat každoroční **ParaSport festival**, tedy propojení sportu zdravých a handicapovaných se zábavným programem pro všechny, bez rozdílů. A konečně také **International Para Hockey Cup**, tedy každoroční parahokejový ostravský turnaj pro elitní světové týmy. Výsledek? O parahokeji se rázem ví, mluví, táhne fanoušky, nové hráče, světové týmy několikrát během roku cestují na turnaje právě do Česka. Jeden výsledek usilovné práce Českého para hokeje, který má sídlo opět v Ostravě, je přímo hmatatelný. V roce 2023 získala česká parahokejová reprezentace konečně první vytoženou medaili z mistrovství světa. Bronz Češi navíc na MS v Kanadě obhájili i o rok později a nyní patří k nejuznávanějším světovým týmům. Průměrný věk české reprezentace se díky kempům a nováčkům snížil téměř o deset let. Tohle je vývoj, který Česku závidí aktuálně celý svět.

Nejlepší hráč na světě je tým

Heslo, které má česká parahokejová reprezentace vždy ve své kabině na zdi, říká: „nejlepší hráč na světě je tým,“ a s tím nelze nesouhlasit. Parta nadšenců, která se dala dohromady při pořádání MS v parahokeji Ostrava 2019 pracuje i dnes na všech projektech Českého para hokeje. A není to jen o medailích, oceněních, ovacích a rekordech. Ostravské broušení diamantů ukázalo celému světu, že když děláte svou práci srdcem, je vlastně jedno, jestli dolujete uhlí nebo brousíte diamanty. Důležité je zapálení, radost, energie, možnost žít, sportovat, být součástí party...

V současné době vzniká na volné motivy MS v parahokeji Ostrava 2019 také celovečerní film Neporazitelní v hlavních rolích s Ivanem Trojanem, Hynkem Čermákem, Lenkou Vlasákovou, Tomášek Havlíkem, Natálií Germani nebo světovou filmovou hvězdou Tílem Schweigerem.

Autor /
Zuzana Glacová
moderátorka, lektorka PR manažerka

Ostrava was the first venue for the camps, which were open to players of all ages who either had a natural physical impairment or had suffered injuries. The camps gave them the opportunity to fulfil their potential, realize their dreams, and be part of a supportive team. The next step was to educate the public, emphasizing that a physical impairment does not necessarily mean a poor quality of life. In conjunction with experts from the universities in Ostrava and Olomouc, the **Para Tour** programme was created as a roadshow for schools. The next piece in the jigsaw was the annual **ParaSport Festival**, whose aim is to popularize the sport and enable people to enjoy para and non-para sports together. Finally, the organizers created the **International Para Hockey Cup**, an annual tournament for the world's top teams, held in Ostrava. And the result? Suddenly people were aware of para hockey – they talked about it, attended games, and in many cases started playing the sport. Nowadays, top international teams regularly play matches at Czech venues. One tangible result of Czech Para Hockey's tireless efforts is the success achieved in 2023 by the Czech national team, which finally won a bronze medal at the World Championships in Canada. They won the same medal a year later, and they are now among the world's top-ranked teams. Thanks to the development camps, the team's average age has fallen by almost 10 years – and Czech para hockey is hugely respected all around the world.

The world's best player is the team

This is the slogan that is always displayed on the wall of the Czech national team's locker room. And it's hard to disagree. The group of enthusiasts that organized the 2019 World Championships in Ostrava continues to work together on all the projects run by Czech Para Hockey. It's not just about medals, records, and standing ovations – Ostrava's “diamond-cutters” have shown the world that if you put your heart into something, it doesn't matter whether you're mining coal or creating beautiful jewellery. The key thing is to do it with joy, passion, energy, a love of life and sport, and to do it as part of a team...

Autor /
Zuzana Glacová
presenter, PR coach, manager

Petra Hradilová o Festivalu v ulicích: Je neskutečné sledovat, jak se Poruba v době festivalu mění ve světovou metropoli

Petra Hradilová on Festival in the Streets: It's amazing to see how Poruba becomes a global city during the festival

Třináctka neznamena vždy jen smůlu a neštěstí. Festival v ulicích je dynamický, živelný a otevřený festival, který každoročně obléká Ostravu do pestrých barev, chutí a vůní. O jeho přípravě, milnících a výzvách jsme si povídali s paní ředitelkou Petrou Hradilovou, která je s ním neodmyslitelně spojena.

Festival v ulicích se za třináct let své existence stal fenoménem, který k Ostravě neodmyslitelně patří. Kde se vlastně vzala myšlenka vyrazit s kulturou do ulic přímo mezi lidi?

Úplně první inspirace a motivace souvisí s festivalem Colours of Ostrava. Než vznikla myšlenka Festivalu v ulicích, byly Colours ještě na Černé louce a součástí byly klubové scény Boomerang a Templ na Stodolní ulici, stejně tak i kostelní scéna v červeném kostele u Husova náměstí. Černá louka i Slezskoostravský hrad byly plné skvělé muziky a lidí, kteří přecházeli na kostelní a klubovou scénu. Tyto hudební scény byly divácky velmi oblíbené, nabízely nešední atmosféru a lákaly davы návštěvníků Colours. Bylo ale zvláštní pozorovat prázdné a tak trochu spící centrum města, přes které vedla trasa na tyto scény. Za plotem festivalu a zdmi klubů a kostela se zdálo, že festival snad ani neprobíhá.

The number 13 doesn't always bring bad luck. Festival in the Streets is a dynamic, vibrant, open-minded annual event during which Ostrava becomes a city of bright colours, enchanting sounds and delicious flavours. We spoke with the festival's director Petra Hradilová about plans, milestones and future challenges.

During its 13 years of existence, Festival in the Streets has become a phenomenon – and an integral part of life in Ostrava. Where did you get the idea to take culture out into the streets?

My original inspiration came from another festival – Colours of Ostrava. Before Festival in the Streets was created, Colours was still being held at the Black Meadow (Černá Louka) site, and other venues included the Boomerang and Templ clubs on Stodolní Street as well as the church at Husovo náměstí. The main site – and the Silesian Ostrava castle on the other side of the river – were full of wonderful music and festival-goers who were also enjoying the other venues. These venues offered an unusual counterpoint to the main festival site, and they were hugely popular – but outside the festival perimeter and the clubs, the city centre streets between the different venues were strangely quiet, almost sleepy.

Bylo to nejen zvláštní, ale i trochu smutné. A tak vznikla myšlenka Festivalu v ulicích. Šlo o propojení Colours s dalšími scénami a vytvoření festivalové atmosféry v centru města. Byl to dárek Colours, přinést lidem ochutnávku toho, co se děje „za zdmi“ festivalu, vnést do ulic Ostravy festivalovou atmosféru – a to bez vstupného. Takže koncepce byla oživit město a vytvořit program tak, ať je jedinečný svým mezinárodním charakterem a přívětivý pro všechny věkové i sociální kategorie. Mělo to být místo setkávání města a světa. První ročníky tedy probíhaly zároveň s Colours a jak se věci vyvíjely, Festival v ulicích se osamostatnil jak datem, tak místem konání. Stále ho ale připravuje tým Colours.

S festivalem v ulicích jsi spojena od jeho počátků. Čtenáře bude určitě zajímat, jakou cestu jsi k němu musela ujit? Čemu ses věnovala předtím?

Svým způsobem jsem to nakousla tím, co jsem před chvílí vyprávěla. Před začátkem Festivalu v ulicích jsem měla na starosti kostelní scénu Colours of Ostrava a společně s její ředitelkou Zlatou Holušovou jsme vedly hudební kluby. Kromě vedení hudebních klubů jsme se Zlatou také vytvořily vizi Festivalu v ulicích. Začátky ale samozřejmě nebyly úplně jednoduché. Téměř nikdo nevěřil, že by takový typ festivalu mohl fungovat. Myslím tím, festival bez vstupného, přinášející nové, lidem neznámé věci. Je těžké někomu vyprávět, co máte v hlavě. Je těžké argumentovat, když to není úplně byznys plán, ale spíše touha, co vás žene. Ale myslím, že jedna z největších věcí, které mě Zlata naučila, je prostě jít za vnitřním přáním a přesvědčením, i když tomu ostatní zatím nerozumí. Je lepší udělat chybu, než to nikdy nezkusit.

Krásná myšlenka. Vést tak velký festival jsou radosti ale také starosti. Chtělo se ti do toho, nebo jsi to spíše zvažovala?

Já jsem se na to vyloženě těšila. Byl to sen, který stále sním. Možná mě do určité míry hnala i touha postavit se všeobecné nedůvěře, že je to možné. Prostě to byla výzva. Festival v ulicích dává neskutečný prostor k tvoření a neustálému rozvoji. Je opravdu povzbuzující hledat inspiraci v celém světě a pak střípky přivážet do Ostravy a sledovat, jak si návštěvníci program užívají a přináší jim radost a možnost objevovat.

It was as if the festival wasn't happening at all. Actually, it wasn't just strange: it was slightly sad. So that's where the idea for Festival in the Streets came from: the idea to create a festival atmosphere in the streets of the city centre. It was a gift to Colours, a taster of what Ostrava could offer beyond the festival venues – and it was completely free of charge. So the idea was to breathe life into the city's public spaces and present a programme that would be international and uniquely appealing to all ages and all groups of people – a programme through which the city could meet the world. In its first years, Festival in the Streets was held during Colours, but later it became a separate event, with a separate venue – though it's still organized by the Colours team.

You've been associated with Festival in the Streets from the very beginning. I'm sure readers will be interested in what you did before that.

In a way, my previous work was connected with what I've already talked about. Before Festival in the Streets, I managed the part of Colours that was held at the church, and I co-managed the clubs along with the Colours director Zlata Holušová. Together we created the vision for Festival in the Streets. Of course, the beginnings were not easy. Almost nobody believed that it would be possible for a festival like that to work – I mean a festival that was completely free of charge, presenting new and unfamiliar things. It's hard to explain to people what ideas you have in your mind. It's hard to present arguments when you're not really driven by a business plan, but by an inner desire. But I think one of the biggest things that Zlata taught me is the value of simply following your own personal goals, even if other people don't yet understand them. It's better to make mistakes than never to try at all.

A beautiful thought. But managing such a big festival isn't all about joys – there are difficulties too. Did you look forward to taking on the challenge?

I really did look forward to it. It was a dream – and it's still my dream. Perhaps I was inspired by a desire to prove all the doubters wrong. Simply put, it was a challenge. Festival in the Streets offers an amazing canvas for creativity and constant growth. It's so stimulating to seek inspiration all over the world and then bring things back here to Ostrava – and to watch the festival-goers enjoying the experience and the sense of discovery.

Mě třeba téměř dojmá, když na pouličním festivalu sleduju hlediště plné lidí, hltající jazz nebo world music s kořeny kultur jiných kontinentů. Baví mě fakt, že přicházejí davy, aniž by znaly jediné jméno z line upu, stojí před pódiem, povzbuzují muzikanty nebo jiné umělce v ulicích a společně tvoří nezapomenutelnou atmosféru plnou lidskosti, porozumění a radosti. Jsou to pro mě neuvěřitelně vzácné momenty. Samozřejmě, ne vždy je vše zalité sluncem, musíme překonávat výzvy a překážky, neustále hledat zdroje k financování, ale to patří ke každé práci.

V čem vidíš jedinečnost Festivalu v ulicích? Má něco, co jiné kulturní akce postrádají?

Vůbec se nechci pouštět do hodnocení jiných akcí a všem, kteří něco tvoří, přeji úspěch a radost z práce. Osobně ale opravdu věřím, že Festival v ulicích je jedinečný. Přivádí umění a kulturu z různých částí světa, mnohdy kapely a umělce, kteří v České republice nikdy nebyli. Je to živý organismus, který se proměňuje na základě setkávání se s inspirativními lidmi a projekty. Program se tvoří a proměňuje či doplňuje během celého roku a střípky různých barev nakonec dotváří celkový obraz daného ročníku festivalu. Mimo jiné také probíhají různé formy spolupráce a networkingu, vznikají přátelství a další projekty. Jen na letošním ročníku vystoupilo na Festivalu v ulicích přes 200 umělců z 18 zemí světa. Mezi těch 18 zemí patří i Česká republika, protože samozřejmě spolupracujeme a vytváříme prostor i pro české umělce. V rámci Festivalu v ulicích mám ráda scénu u Dukly na Hlavní třídě, kde se představují umělci z regionu.

Máš určitě velmi krásné zážitky, na co ráda vzpomínáš?

Každý ročník je jiný. Velmi ráda vzpomínám na ročník 2017. Začalo to cestou do Španělska, kde jsem v Barceloně viděla stavění lidských věží a tradiční katalánské průvody v maskách. Fakt mě to tenkrát ohromilo a říkala jsem si, že by bylo neskutečné něco takového dostat do Ostravy. Samozřejmě, to není něco, co si jen tak můžete koupit na hudebním trhu. Zdálo se to spíše jako nesmysl, něco nedosažitelného, ale ta touha mě neopouštěla. Je to dlouhý příběh, ale krůček po krůčku se otevíraly nové a nové dveře, až jsem jednou ze Španělska volala Zlatě, že mám partnery, se kterými bychom mohli přivést 350 katalánských umělců, ale budeme k tomu potřebovat další nemalé finance na realizaci. A z telefonu se ozvalo: „Jdeme do toho, to vybojujem“. A stalo se. Tehdy díky velké podpoře města Ostrava – a že to stálo to za to! Ostrava zažila atmosféru Barcelony, a to bez přehánění. Když jsem dávala fotky na svůj osobní facebook, tak mi spousta přátel z Česka i ze zahraničí psala: „Ty jsi v Barceloně?“ A já hrdě odpovídala: „Ne, v Ostravě!“

To je báječné! Festival v ulicích propojuje regionální umělce s kumštýři z celého světa. Kolik času trávíš nad jeho dramaturgií?

Dá se říct, že celý rok. Není to o tom sednout si a vytvořit přesný program. To je až ta poslední fáze. Během roku hledáme nové inspirace, ať už na základě skutečných cest, tak na základě videí, e-mailů nebo hovorů. U každého představení přemýšlíme nad tím, kde bude umělec vystupovat, jak to bude či nebude fungovat pro naše publikum a co nám svým představením přináší. Snažíme se představit si, jak to bude fungovat zvukově i prostorově, jak přinést komfort jak divákům, tak umělcům.

For example, it really touches me when I see our outdoor venues full of people really enthused by jazz or world music with its roots in the cultures of different continents. I love that people turn up even though they don't know any of the names in the lineup, but they are so supportive of the musicians and other street performers, helping to create an unforgettable atmosphere full of humanity, understanding, and joy. Those are unbelievably precious moments to me. Of course not everything is sunshine and light: we have to overcome challenges and obstacles, and we constantly have to look for funding – but that applies to every job.

What is unique about Festival in the Streets? Does it offer anything that other cultural events don't have?

I don't want to start evaluating other events, and I wish all creative people success and joy in their work. However, I personally think that Festival in the Streets is indeed unique. It showcases arts and culture from various parts of the world, often performers who are in the Czech Republic for the first time. It's a living organism that is rooted in encounters between inspirational people and projects. The programme evolves during the course of the year, and the various colourful pieces always come together in the end to create that year's unique mosaic. There are also various types of collaboration and networking, as new friendships and new projects are formed. At this year's festival, there were over 200 artists from 18 countries. One of those countries is the Czech Republic, because of course we collaborate with Czech artists and provide them with a platform. I'm particularly fond of the Dukla passageway just off Poruba's main avenue, which becomes a gallery for artists from this region.

You must have some beautiful and memorable experiences.

Each year is different. I remember 2017 very fondly. It began with a trip to Spain; in Barcelona I saw performers creating human towers as well as traditional Catalan masked processions. It really stunned me, and I thought it would be amazing if we could bring something like that here to Ostrava. Of course, it's not something a promoter can just book; it seemed impossible to achieve, but the desire pushed me forward. It's a long story, but eventually doors began to open, and eventually I phoned Zlata from Spain and told her that I'd found partners who could bring 350 Catalan artists to Ostrava – but that we'd need a considerable sum of money to make it happen. And she replied: "Let's do it – we'll make it a reality." And we did. The city supported us very generously – and wow, was it worth it! Ostrava experienced the atmosphere of Barcelona, quite literally. When I posted photos on my personal Facebook profile, lots of friends from here and abroad asked me: "You're in Barcelona?" And I proudly answered: "No, I'm in Ostrava!"

That's wonderful! Festival in the Streets brings together artists from the region and the whole world. How much time does the dramaturgy take?

Basically an entire year. You don't sit down and draw up a precise programme – that's the very last phase. During the year we seek out new inspirations, either from travelling or from videos, e-mails or conversations. For each performance we consider where the artist will perform, whether it will work for the audience, and what the performance will contribute to the festival. We try to imagine how it will be both sonically and spatially, and we think how to provide comfortable conditions for artists and audiences – for example by creating various alternative stages and seating areas.

Co je festival a proč se děje?

Myslím tím vytvoření různých alternativních pódíí a posezení. To, jak bude místo a umělec fungovat v rámci celého areálu a dramaturgie.

Kam chodíš nebo jezdíš pro inspiraci koho pozvat?

Během roku hodně cestuju, pozoruju a navazuju nové kontakty. Je to jedna z nejkrásnějších částí mé práce. Objevovat nové věci, kultury a lidi, a to vše se pak snažit dovézt domů. Samozřejmě už jsme také ve světě hudebníků a dalších umělců známí, takže během celého roku dostáváme nabídky a hledáme cesty, jak je realizovat.

Zřejmě nejvýraznější změnou v životě festivalu byla změna místa jeho konání. Proč k ní vlastně došlo?

Vlastně to byla úplná náhoda. Během Covidu jsme byli nuceni přehodnotit formu festivalu. Najednou nebylo možné stavět obrovská pódia pro tisíce diváků, lidé se nemohli nikde shromažďovat ve větším počtu. A tak jsme vymysleli festival se spoustou míst ve městě, kde vystupovali umělci a kolem nich byli diváci v menších skupinách, žádná velká pódia a davy. Oslovili jsme komunitu buskerů a tím se nám otevřel nový svět. Neskutečně nás tenkrát překvapilo, jak skvělí umělci dělají pouliční představení a jak barevná je škála jejich umu a jak jsou flexibilní a zábavní.

Jak došlo k volbě nového prostoru a jak rychle jste se v Porubě zabydleli?

Psal se rok 2022, v té době byl festival doma ještě v centru Ostravy, ale chystala se změna v místě konání showcasového festivalu Czech Music Crossroads, který také pořádáme. Je to hudební akce, původně určena hlavně pro profesionály hudebního byznysu. Ve zkratce jde o setkání lidí z hudební branže z celého světa, kteří se seznamují s různými hudebními projekty a pokud je zaujmou, dále je zvou na své akce a otevírají tak hudebníkům dveře mimo Českou republiku. O hudebních tématech a problémech se také diskutuje, přednáší a networkuje v rámci konferenčního programu, který na Crossroads probíhá. A právě tuto akci jsme stěhovali z Dolní oblasti Vítkovice do zrekonstruovaného kulturního domu Poklad v Porubě. A jelikož jsme chtěli akci představit v městské části Poruba, domluvili jsme si schůzku s paní starostkou Lucíí Baránkovou Vilamovou. Povídali jsme si o Crossroads, ale I o dalších kulturních akcích, které se v Porubě dějí. No, a během hovoru jsme došli i k tomu, že se Cirkulum, které bylo doma právě v Porubě, stěhuje do centra na hrad a snad jen žertem byl vysloven nápad, ať teda v Porubě uděláme i Festival v ulicích. Z počátku to asi nikdo nebral úplně vážně, ale tato myšlenka nám nějak nedala spát a začali jsme promýšlet a zvažovat možnosti, všechna pro a proti. A stalo se. Festival v ulicích se přesunul do Poruby, letos tam proběhl již potřetí a cítí se tam jako doma.

Našel si festival své publikum a souznění s místními lidmi?

Jak jsem již řekla, v Porubě se cítíme jako doma. Jednak nás hrozně baví bulvár hlavní ulice proměněný ve festivalovou fiestu, ale hlavní je, že cítíme, že je tam festival vítaný. A to jak přímo vedením města a městské části Poruba, bez jejíž podpory by dnes festival neexistoval, tak i diváky a obyvateli. Tak nějak si vzali festival za svůj, vyrazí z domu s dekami a celý prostor festivalu zabydlí. Strašně ráda to pozoruju, celé rodiny na dece pod stromy se sklenkou vína či limčou, spokojení a šťastní. Miluji ten pohled.

We plan how each performance will fit in to the overall venue and the festival dramaturgy.

Where do you get ideas for who to invite?

I travel a lot during the year, watching performances and making new contacts. That's one of the most enjoyable aspects of the job – discovering new things, cultures and people, and trying to bring them back home. Of course we're quite well-known in the performing world, so we get plenty of offers from artists, and then we try to make them happen.

Probably the biggest change during the festival's history has been the change of venue. Why did you make that decision?

Actually it was completely by chance. During Covid we were forced to re-evaluate the form of the festival. Due to restrictions on gatherings, it was no longer possible to build huge stages for thousands of spectators. So we devised a festival with lots of different venues throughout the city, where people could gather in small numbers, without any big stages or crowds. We contacted the busking community, and that opened up a new world to us: we were genuinely amazed at the buskers' talent, the huge range of music they perform, and how flexible and entertaining they are.

How did you choose the new venue, and how quickly did you feel at home in Poruba?

It was in 2022, when the festival was still based in the city centre, but we were planning a change of venue for another festival that we organize – Czech Music Crossroads. It's mainly aimed at music industry professionals from all over the world, and it showcases various Czech musical projects; if the attendees like a project, they can book it for one of their own events, so it opens up international opportunities for Czech musicians. There is also a conference programme with discussions about music-related topics, as well as lectures and networking. We relocated Czech Music Crossroads from Lower Vítkovice to the newly renovated Poklad Cultural Centre in Poruba. As part of that move, we organized a meeting with Poruba's mayor Lucie Baránková Vilamová. We talked about Crossroads, but also about other cultural events held in Poruba. And during that conversation we learned that the Cirkulum festival was relocating from Poruba to the city centre, and almost as a joke somebody suggested moving Festival in the Streets in the opposite direction. At first I don't think anybody really took it seriously, but the idea wouldn't go away, and we began thinking about really making the move, considering all the options, the pros and cons. And eventually the move happened. This year was our third year in Poruba, and we already feel at home there.

Has the festival proved popular with the local community?

As I've said, Poruba feels like home to us. One thing we love is how the grand main avenue is transformed into an open-air fiesta venue, but the main thing is that we feel that people welcome the festival. Not only the local authorities in Ostrava and Poruba (without whose help the festival wouldn't exist today), but also the people – the local community. They've adopted the festival as their own, and they turn the streets into a kind of outdoor living room. I love seeing entire families sitting on blankets in the shade of trees enjoying a glass of wine or lemonade and having a good time. It's wonderful to see.

Festival v ulicích je manifestací hravosti a svobody. Hraje a tančí se v ulicích na různých místech. Jaké výhody a nevýhody to přináší?

Zdánlivou nevýhodou se může zdát proměnlivost a nestálost areálu i celkových podmínek, což neustále přináší nové úkoly a výzvy. Za tu svobodu tvořit a nestagnovat v nějaké zajeté formě to ale stojí. Například letos začala rekonstrukce Floridy, kde se odehrávala značná část festivalu a před námi je výzva najít nová místa a vytvořit areál festivalu tak, aby opět fungoval jak pro umělce, tak pro diváky. Na jedné straně je to samozřejmě komplikace, na straně druhé vás to nenechá spokojit se s tím, že už to prostě máte dobře vymyšlené, a tak to tak budete dělat příštích deset let. Musíme vše vymyslet znovu, opět přemýšlet nad každým detailem a sladit dramaturgické sny s nástrahami technické realizace.

Na Festivalu v ulicích se neplatí vstupné, dorazit může úplně každý. Promítá se to i do složení diváků? Jaké spektrum lidí festival navštěvuje?

Určitě se to promítá i do složení diváků a za mě velmi pozitivně. Jelikož ve stejném termínu probíhá v Porubě také Czech Music Crossroads, mísí se tam hudební znalci, odborníci a fajnšmekři společně s hudebními laiky, lidmi jen tak hledajícími zábavu a rodinami s dětmi. Je to místo setkávání rodin, které přijíždějí na rodinná setkání z celé republiky, místo setkávání spolužáků studujících v Ostravě, místo kulturní turistiky pro návštěvníky z Polska nebo Slovenska. Je neskutečné sledovat, jak se Poruba v době festivalu mění ve světovou metropoli. Místní lidé navazují kontakty s umělci a hosty Crossroads, mluví anglicky, baví se, tancují. Všichni zahraniční hosté i umělci jsou přesvědčeni, že takto vypadá Ostrava každý den a my souhlasně a hrdě přikyvujeme.

Festival v ulicích nabízí bohatý umělecký program. Je ale něco dalšího, na co návštěvníky lákáte?

Určitě ano, a není toho málo. Hodně oblíbený je u návštěvňků například vinný festival. Není velký, ale má duši. Přijíždějí k nám vinaři z oblasti Znojma. Nejsou to přeprodějci vína, ale majitelé malých vinařství, kteří jsou na své víno poprávu hrdí. Ke sklence vína připojí nejen historii moku samotného, ale často i příběhy celých vinařských rodin. Je krásné, když vám podává sklenku vína někdo, kdo byl u jeho zrodu od prvního momentu sadby sazenice. Takže si dovoluji říct, že nejde jen o pití vína, ale o předávání tradic tím nejpřirozenějším způsobem, a proto mě to moc těší. A s tradicí pití vína je samozřejmě spojena i cimbálová muzika. Proto každý festivalový večer uzavíráme právě cimbálovou muzikou a Poruba tančí a zpívá. Další ozdobou festivalu je market s design zónou. Najdete tam rukodělné výrobky, oblečení, šperky, doplňky od originálních českých tvůrců. Pečlivě vybíráme ty nejšikovnější s nejkrásnějším designem. Každoročně také s partnery připravujeme dětský program. Snažíme se, aby byl nevšední, pestrý, edukativní a hlavně zábavný. Chceme dětem a rodičům přinášet nejen inspiraci, ale hlavně radost. Popisovat vše, co festival nabízí, by bylo opravdu na dlouho. Snad jen ještě zmíním dýmkařskou a čajovou chill-out zónu nebo pestrou gastro zónu. Prostě se přijďte podívat a zažít vše na vlastní kůži. Budeme se na Vás těšit opět v Porubě ve dnech 20. - 21. června 2025!

Autor / **Milan Bátor** kulturní publicista, kytarista, pedagog

Festival in the Streets is an expression of playfulness and freedom, with open-air music and dance. What pros and cons does that bring?

One seemingly negative aspect is that the venues are constantly changing, which constantly brings new challenges. But it also brings creative freedom, and it prevents you from stagnating, so overall it's worth it. For example, a reconstruction project has now begun at the 'Florida' site, which was one of the main festival venues, and we're faced with the challenge of finding new venues that will work well both for the artists and the audiences. On the one hand that's a complication, but on the other hand it stops us from getting complacent and thinking that everything will stay the same for the next ten years. We constantly have to re-invent the festival, think about every detail and juggle our dramaturgical dreams with practical realities.

The festival is free of charge, so anybody can attend. Is that reflected in the audiences? What spectrum of people does it attract?

Certainly it is reflected in the audiences – in a very positive way, I think. Because Czech Music Crossroads is held in Poruba at the same time, there's a really interesting mix of experts and music connoisseurs with all kinds of people who just want to enjoy the experience together. People come from all over the country for family reunions or meetings of old friends, and the festival also attracts cultural tourism particularly from Poland and Slovakia. It's amazing to see how Poruba becomes a global city during the festival. Local people make connections with artists and Crossroads guests, they speak English, they dance, they have a great time. All the international guests and artists are convinced that Ostrava is like that all the time, and we proudly nod and agree.

The festival offers a rich and varied artistic programme. Is there anything else that attracts visitors?

Certainly – plenty of things. The wine festival is particularly popular; it's not a large-scale event, but it has real soul. Winemakers from the Znojmo region come here – not wine dealers, but small artisan vineyard-owners who are rightly proud of their products, and often come from established winemaking families. It's wonderful when you're served a glass by somebody who has been there since the moment when the vines were first planted. So it's not just about the wine; it's about passing on traditions in the most natural possible way – and that's what I like about it. And of course, the South Moravian wine culture would not be complete without the tradition of cimbalom folk music – which brings song and dance to Poruba's streets. Another great feature of the festival is the market, with its design zone featuring Czech-made hand-crafted items, clothes, jewellery and accessories. We carefully select the most talented craftspeople and the most beautiful designs. Every year, there's also a special programme for children, prepared in collaboration with our partners so that it's fresh, vibrant, educational and above all fun. We want to bring not just inspiration but also joy to kids and parents alike. But it would take too long to describe everything else that the festival offers, whether it's the chill-out zone with hookahs and tea or the wonderful street food zone. The best thing would be to come and experience it for yourself. We look forward to meeting you in Poruba from 20–21 June 2025!

Author / **Milan Bátor** cultural journalist, guitarist, teacher

Jak chutná OSTRAVA!!!

How tasty OSTRAVA!!!

Ostrava je dnes jedním z nejprogresivnějších měst Česka. Kdo by to před deseti, dvaceti lety tipnul? Je nejenom plná kavárenského života, ale nabízí i spoustu krásných míst, kde můžete skvěle posnídat. V pravidelné rubrice Lukáše Hejlíka o ostravské gastronomii, se tedy podíváme na fenomén snídání. Právě jeho poslední knížka *Gastromapy* se na ně specializuje. Najdete v ní 400 tipů, kde si užít snídani, brunch a kafe. Níže Lukáš vybral několik svých nejoblíbenějších podniků právě z Ostravy.

Ostrava has one of the Czech Republic's most forward-looking food scenes. Who would have expected it 10 or 20 years ago? Besides its vibrant café life, the city also has some great places to enjoy a wonderful breakfast. Food blogger Lukáš Hejlík writes a regular column for *Metropolitan Magazine*, and in this issue he focuses on breakfast – which is also the subject of his latest book “*Gastromaps*”, containing 400 great tips for breakfast, brunch and coffee. So come with Lukáš on a journey around Ostrava's breakfast hotspots...

Lukáš Hejlík

Herec a foodblogger
Actor and food blogger

@lukashejlik
#gastromapalukasejlika

J&T Banka Kavárna Elektra

📍 Nádražní 5, Ostrava
🌐 ostrava.jtbankacafe.cz

Legendární kavárnu, kterou znovu otevřela J&T Banka, vede Renata Zelená. Genius loci prostoru vybavenému ve stylu art deco fakt nechybí. Kromě snídaní se tu vaří i obědy a vše doprovází domácí chléb. Vejce Benedikt na opečené bulce, se šunkou od kosti, holandskou omáčkou a pažitkou, Croque madame plněný šunkou od kosti a čedarem, zapečený s crème fraîche a zdobený sázeným vejcem s pažitkou nebo jahelník s čekankovým sirupem, rozinkami, ořechy a čerstvým ovocem, zdobený crème fraîche? Schválně, co byste si dali?

J&T Banka Kavárna Elektra

📍 Nádražní 5, Ostrava
🌐 ostrava.jtbankacafe.cz

Now reopened after a beautiful renovation, this iconic art deco café is managed by Renata Zelená. Besides breakfasts, you can also enjoy lunches here, and everything is accompanied with delicious home-made bread. Eggs benedict on a toasted bun with top-quality ham, hollandaise sauce and chives. Or a croque madame filled with ham and cheddar, grilled with crème fraîche and topped with a poached egg and chives. If you have a sweet tooth, what about a slice of traditional Czech millet cake with chicory syrup, raisins, nuts and fresh fruit, topped with crème fraîche. What's your choice?

La Petite Conversation

📍 Tyršova 31, Ostrava
🌐 lapeco.cz

Tento legendární podnik veselého Belgičana Davida Girtena je v Ostravě jednou z nejoblíbenějších adres, pokud jde o přípravu snídaní a obědů. A dělají zde také večere! Určitě si dejte Full Lapeco, kde jsou domácí párky, míchaná vejce, slanina, zeleninový mix, hořčice a čerstvé pečivo. Perfektní budou i vejce do skla s holandskou omáčkou, lanýžovým máslem a domácím pečivem nebo Croque Lapeco, tedy zapečený domácí chléba se šunkou od kosti, sýrem a volským okem.

La Petite Conversation

📍 Tyršova 31, Ostrava
🌐 lapeco.cz

Run by the charismatic Belgian David Girten, "Lapeco" is one of Ostrava's most iconic food destinations for breakfast and lunch. And don't forget they serve evening meals too! Don't miss the Full Lapeco, including home-made sausages, scrambled eggs, bacon, a vegetable medley, mustard and fresh-baked bread. You'll love the eggs in a glass with hollandaise sauce, truffle butter and bread, as well as the Croque Lapeco – home-made bread grilled with premium ham, cheese and a fried egg.

Shothouse Ostrava

📍 Nádražní 49, Ostrava
🌐 shothouse.cz

Aneta a Filip Szturcovi po havířovské kavárně otevřeli podnik i v Ostravě na Nádražní ulici. Je mnohem prostornější a mají tu široký výběr snídaní a dokonale připravované kávy od ostravské neznámější pražírny Fathers Coffee Roastery. Co to bude k snídani? Ham & eggs, lívance, které mají i ve veganské verzi nebo snídaňový bagel?

Shothouse Ostrava

📍 Nádražní 49, Ostrava
🌐 shothouse.cz

After starting out in Havířov, Aneta and Filip Szturc opened their second café on Nádražní Street in Ostrava. The Ostrava branch is much larger, and it offers a wide range of breakfasts with beautifully prepared coffees supplied by Fathers, Ostrava's best-known roastery. What do you fancy for breakfast? Ham & eggs, pancakes (also available as a vegan version), or a bagel?

A Café

📍 Mariánské náměstí 10, Ostrava
🌐 acafe.cz

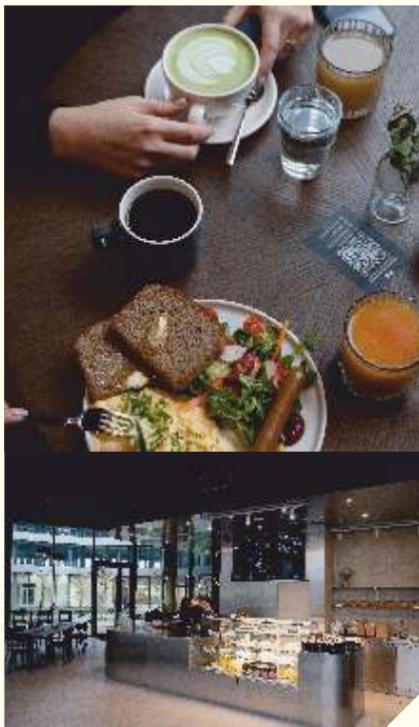
Radim Dvořáček mladší, který je v rodině třetí generací podnikající v gastru, otevřel bistro. Tam přes týden dělají moc dobré snídaně a obědy a na mlýnku mají výběrovku i klasickou italskou kávu. Nedělní snídaně tu pak podávají až do jedné hodiny odpoledne. Jeho legendární A_muffin vol. 2 je taková pecka, že vám garantujeme, že vaše nejbližší jídlo bude až večere. Frčí tady i vejce Benedikt nebo lívance s domácí marmeládou.

A Café

📍 Mariánské náměstí 10, Ostrava
🌐 acafe.cz

Radim Dvořáček Jr. belongs to the third generation of a legendary family of local restaurateurs – and now he's opened his own bistro. During the week it serves great breakfasts and lunches, with a range of top-quality coffees to enjoy. Sunday breakfasts are served until 1 p.m. Radim's renowned A_muffin vol. 2 will set you up for the whole day, right through to the evening. Favourites include eggs benedict or pancakes with home-made jam.

COKAFE Organica

📍 náměstí Biskupa Bruna 5, Ostrava
🌐 cokafe.com

Nejmladší kavárna z „CO“ rodiny Richarda Maulera a zároveň první podnik, kde si objednáte sami na baru nebo přes QR kód na stole. Snídaně mají do dvou hodin odpoledne a slanou i sladkou vitrínu plnou po celý den. I tady mají vejce Benedikt, ale i ve vegetariánské verzi. Skvělý tip je snídaně, které tady říkají "Od každého kousek", nechybí míchaná vajíčka, párek, salát, kečup, hořčice, kvasový chléba, slanina. A pokud máte rádi sladké snídaně, dejte si ricottové vafle se švestkovým rozvarem, čokoládovou pěnou a karamellem. COKAFE samozřejmě můžete navštívit i v centru na Nádražní, v Porubě na Hlavní třídě nebo v DOV.

COKAFE Organica

📍 náměstí Biskupa Bruna 5, Ostrava
🌐 cokafe.com

The youngest café in Richard Mauler's COKAFE stable – and the first where you can choose between ordering at the bar or scanning a QR code on the table. Breakfast is served until 2 p.m., with sweet and savoury snacks from the cabinet available all day. A speciality is the vegetarian eggs benedict. My personal tip is the breakfast called "Something of Everything" – with scrambled eggs, a sausage, salad, ketchup, mustard, sourdough bread, and bacon. If you prefer a sweet treat at breakfast, be sure to try the ricotta waffles with plum jam, chocolate mousse and caramel. Other branches of COKAFE can be found in the city centre (Nádražní Street), Poruba (on the main boulevard) and Lower Vítkovice.

AlterNativa Café

📍 17. listopadu 768, Ostrava-Poruba
🌐 alternativacafe.cz

Lucie otevřela kavárnu naproti Vysoké škole báňské v Porubě, aby si mohla v klidu vychutnávat kávu a snídani. Teď už v klidu není, protože zde má pořádně rušno a chodí sem nejen studenti. Na snídaně, polévky, sendviče a domácí pečivo. Nabízí míchaná vejce s kváskovým pečivem a bylinkovým máslem, dýňové lívance s povidlovou omáčkou, smoothie bowl nebo rýžovou ovesnou kaši s ovocným rozvarem a ořechy, respektive mají i ovesnou verzi.

AlterNativa Café

📍 17. listopadu 768, Ostrava-Poruba
🌐 alternativacafe.cz

Lucie opened this café opposite Ostrava's technical university so that she would have somewhere to enjoy breakfast and good coffee. It's certainly keeping her busy, having proved hugely popular with students and locals who come to sample tasty breakfasts, soups, sandwiches and home-made bread. You can try scrambled eggs with sourdough bread and herb butter, pumpkin pancakes with plum sauce, a smoothie bowl, or rice porridge with fruit sauce and nuts – you can also try the version with oatmeal porridge.

plato-ostrava.cz

městská galerie současného umění
city gallery of contemporary art

PLATO